

Motto:
Děti jsou zrcadlem našeho lepšího Já.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**JEN SE, DĚTI, KOUKNĚTE,
CO JE KRÁSY NA SVĚTĚ!**

.....
Celoroční projekt pro školní rok 2019/2020

VESMÍR
aneb
NAŠE ZEMĚ MALIČKÁ VE VESMÍRU KULIČKA

Zpracovala :

Mgr. Jaroslava Barková Hešíková,
ředitelka MŠ

a kolektiv učitelek

Č.J. 21/2018

Platnost dokumentu 1.9.2018 - 31.8.2021

Schváleno na pedagogické poradě dne 27.8.2018

SLUNEČNÍ DŮM

*BYL JEDNOU JEDEN DOMEČEK,
JEN KOUSEK OD LESÍKA,
MĚL DĚTÍ PLNÝ DVOREČEK,
ŠKOLKA SE MU ŘÍKÁ.*

*TEN DŮM TU HLÍDÁ SLUNÍČKO
A TAK, JAK UŽ TO BÝVÁ,
PRŠÍ TU JEN MALIČKO,
JAK NEBE PRSTEM KÝVÁ.*

*V TOM DOMĚ PLNO POSTÝLEK,
TAM VEVEŘIČKA LÍHÁ
A SPINKÁ TU I ZAJÍČEK
I DOBROTY TU JÍDÁ.*

*PÁR KROKŮ ODTUD PŘEBÝVÁ
JEN PÁR STOP NAD ZEMÍ
I VELKÁ SOVÍ RODINA
NEŽ Z HNÍZDA VYLETÍ.*

*V TÉ ŠKOLCE JINAK BĚŽÍ ČAS
A KOUZLO TUDY LÉTÁ,
SMÍCH TU BZUČÍ ZAS A ZAS,
TO DEVĚT VÍL HO SPLÉTÁ.*

*Školce věnovala paní Dita Klepková,
srpen 2018*

Obsah ŠVP

- 1. Identifikační údaje o mateřské škole**
- 2. Charakteristika školy**
- 3. Podmínky vzdělávání**
- 4. Organizace vzdělávání**
- 5. Charakteristika vzdělávacího programu**
- 6. Vzdělávací obsah, integrované bloky, podpůrná opatření, vzdělávání dětí nadaných a 2-3 letých**
- 7. Evaluační systém**

- Přílohy:*
- č.1 Školní řád, Provozní řád
 - č.2 Kompetence
 - č.3 Plán hospitací
 - č.4 Plán dalšího vzdělávání
 - č.5 Plán pedagogických porad
 - č.6 Rozvrh pracovní doby
 - č.7 Plán akcí
 - č.8 Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Sídlo mateřské školy:
Mateřská škola K Roztokům
K Roztokům 879/77
165 00 Praha–Suchdol

Telefon : 220 921 707, 606 474 458
E-mail : mskroztokum@seznam.cz
www : mskroztokum.cz
IČO: 70992231

Zřizovatel: Úřad městské části Praha–Suchdol

Ředitelka : Mgr. Jaroslava Barková Hešíková

ŠVP zpracovala : Jaroslava Barková Hešíková
a kolektiv pedagogů

Název ŠVP: **JEN SE, DĚTI, KOUKNĚTE,
CO JE KRÁSY NA SVĚTĚ!**

2.CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

MŠ K Roztokům je od roku 2003 příspěvkovou organizací, kterou zřizuje městská část Praha-Suchbát.

Jsme 3–třídní škola s počtem dětí 75. Dvě třídy pro 50 dětí jsou v MŠ K Roztokům (dále jen u lesa), třídy jsou heterogenní, věkově smíšené - zájmkové v přízemí a veveříčky v patře.

Mateřská škola byla postavena ve třicátých letech jako rodinný dům, tedy jsou její prostorové možnosti vymezeny dispozicí původní stavby.

Od října 2009 máme **novou třídu v budově ZŠ M.Ale** (nad knihovnou). Jsou to sovičky, děti 5-6ti leté, předškoláci. Třída je tedy věkově homogenní.

Mateřská škola se nachází na pomezí chráněného území Roztocký háj – Tiché údolí a svojí zahradou již zasahuje přímo do lesa. Přírodní prostředí využíváme k rozvoji dětské motoriky, orientace v prostoru, přímému poznávání přírody ve všech vztazích a souvislostech i ve výchově dětí k ochraně a péči o životní prostředí. Mateřská škola má 2 podlaží, v každém je umístěno jedno oddělení. Obě oddělení – **zájmkové a veveříčky** - mají svůj vlastní vchod, šatnu a sociální zařízení. Třídy byly v minulých letech průběžně vybavovány nábytkem a hračkami tak, aby poskytly příležitost ke všem typům dětských her, děvčatům i chlapcům, dětem různého věku. Pestrý sortiment hraček rozvíjí jak manuální zručnost, tak i tvořivost a představivost dětí. Samozřejmě, že průběžné doplňování vybavení tříd a nákup nových her a hraček i s pomocí rodičů, probíhá průběžně.

Typ rodinného domu umožňuje dětem lehkou orientaci v celé budově a jejich volný pohyb při zajištění maximální bezpečnosti. Přímý vstup do tříd také umožňuje blízký a bezprostřední kontakt s rodiči. Tento typ budovy umožňuje skutečně realizovat tzv. **rodinnou mateřskou školu** – děti se znají navzájem, stejně tak se učitelky mohou střídat v obou odděleních, tedy dochází k úzké vzájemné vazbě všech učitelek, provozních zaměstnanců a všech dětí, i všech učitelek, provozních zaměstnanců a všech rodičů.

Škola má, včetně dislokovaného pracoviště soviček, **6 stálých zaměstnanců- pedagogů**. Dalšími pracovníky jsou kuchařka Blanka Bůžková, paní školnice/uklízečka Veronika Kršková a hospodářka paní Jitka Olejníková. Pg. sbor doplnily v tomto školním roce **3 asistentky** (1 u soviček, 1 u veveříček, 1 u zájmků).

Zahrada je rozměrově menší, ale poskytuje dostatek příležitostí k různým druhům pohybových aktivit (lezení, prolézání, gymnastika, jízda na tříkolkách, koloběžkách a kolech, kopaná a další míčové hry), ale i tvořivých a námětových her. Díky grantu od Letiště Praha a.s. jsme zahradu na jaře 2019 doplnily zapuštěnou trampolínou, dopadovou plochu pod houpačku a multifunkční hřiště s fontánou. Také nám ve spolupráci s Ekodomovem o.s. na zahradu přibyl nový biokompost, třídíme také do provzdušněných košíčků ve třídách u lesa.

S pomocí rodičů jsme na jaře 2008 zahradu zrekultivovali vysazením živého plotu a založením záhonku na pěstování bylinek a kytiček dětmi. Kytičky máme i v truhlíkách na oknech, školička nám od jara do podzimu vždy zkrásní.

Pedagogický sbor tvoří zkušené a kvalifikované učitelky: Ivana Šimáková, Helena Gürlichová, Eva Žitná, Petra Vacková a Marcela Růžičková a ředitelka Mgr. Jaroslava Barková Hešíková. Ředitelka školy má VŠ vzdělání se specializací na předškolní výchovu.

Pg. sbor posílí **3 asistentky pg.** – u zájčků Karolína Miková, u veverek Dana Herdová a u soviček Kateřina Leitgebová.

Dětem se věnují v budově u lesa **2 provozní zaměstnanci** – kuchařka Blanka Bůžková a školnice Veronika Kršková.

Provoz soviček zajišťují také 2 provozní zaměstnanci – kuchařka/uklízečka Markéta Prokešová a uklízečka na odpolední úklid Martina Měřinská (1/2 úvazek). Na 0.25 úvazku pomáhá hospodářka ŠJ Jitka Olejníková.

Školní kuchyně nabízí dětem vyváženou stravu odpovídající poznatkům o racionální výživě s velkou akcentací na dostatek zeleniny a ovoce a dodržování pitného režimu (děti mají v průběhu dne k dispozici zásobník s vodou, která se pravidelně vyměňuje). Dle nabídky a finančních možností zařazujeme do jídelníčku i bio potraviny (kuře, luštěniny), po dohodě s rodiči sladíme medem (certifikovaným), který někteří rodiče nakoupí.

Jaké nabízíme každoroční aktivity?

Děti 4-6leté absolvují každoročně **3měsíční plavecký výcvik** v dětském vyhřívaném bazénu v Tuchlovicích (duben-červen). V roce 2016 i 2017 jsme od radnice získali grant. Jinak si kurz hradí plně rodiče.

Listopadové přespání ve školce s noční bojovkou (odměna sv. Martina) připravuje nenásilně děti na květnový /červnový týdenní pobyt ve škole v přírodě bez rodičů. Přespání ve školce možná zopakujeme na jaře u soviček, vždy má u dětí i rodičů ohromný úspěch 😊.

Škola ctí tradice našich předků. Ve spolupráci s rodiči slavíme Vánoce tradičními **besídkami s vánočním programem a koledami**. Někdy jsou, po dohodě s rodiči, nahrazeny či doplněny vánočním posezením s keramickou dílnou.

Nebude chybět ani setkání s Mikulášem, andělem a čertem (trojici tvoří radní m.č. Suchdol)

Koledy si také zazpíváme se **seniory z Horizontu**.

Předzvěsti blížících se velikonoce je **Masopustního rej** nejen ve školce, ale potěšíme zpěvem pana starostu, paní květinářku i lékárníky a další pocestné (viz fotogalerie z let minulých). Máme novou posilu – harmonikáře Honzu, který už v únoru 2017 s námi prožíval masopustní průvod a společně jsme zpívali masopustní a lidové písně. S hudbou má „maškarní putování a koledování“ úplně jinou atmosféru 😊.

Jaro u nás začne **malováním na okna a vynášením Morany do Únětického potoka**.

Pravidelně vítáme nové občanky Suchdola. Fotky z loňského vítání jsou také ve fotogalerii.

Čarodějka Evelínka k nám přilétá na svém košťátku vždy dubnu!

Toto setkání všech na zahradě přináší i soutěž pro maminky – např. o nejvtipnější čarodějnické zařikadlo, o nejzajímavější klobouk, o praktickou mošnu (klokání tašku), o nejteplejší šálu, o nejkrásnější andělská křídla, o nápadité oblečení z jakéhokoliv světadílu, o nejzajímavější pohádkový kostým apod. Vždy je téma soutěže odvislé od celoročního tématu daného školního roku. Evelínka ty nejšikovnější maminky a tatínky (či celou rodinu) vždy odmění.

Den matek bude příležitostí k posezení a zazpívání si všech společně. Určitě vyrobíme zajímavý dárek.

Den tatínků dá volno maminkám. Tatínkové, budou-li chtít, připraví dětem pestrý program na celé dopoledne v Roztockém háji. Pokud se nějaký šikovný tatínkové najdou...

Škola v přírodě je neformálním završením školního roku. Letos vyrazíme do malební oblasti Českosaského Švýcarska – do Jiřetína pod Jedlovou. Opět budeme muset napravit nezbedného loupežníka Vildu.

Každý měsíc máme ve školce **divadla**, předškoláci jezdí MHD na divadelní představení do divadla U Hasičů, Gong, Minor aj. S mladšími dětmi se v druhém pololetí vypravíme do Dejvického divadla.

I letos navštíví sovičky **Planetárium**. Téma Vesmír, které nás bude doprovázet celý školní rok, je tak zajímavé!

Také pojedeme na výlety autobusem (pokud budou mít rodiče zájem), vlakem (určitě za včeličkami do Libčic nad Vltavou), výlety také přizpůsobujeme celoročnímu tématu.

Výlety pro nejstarší děti pořádáme i **po Praze** – na Hrad, jízda historickou tramvají, za ekologií se zajímavě vytvořenými programy Lesy hl.m. Prahy, Koniklec, Ekodomov, apod. Pohled z Petřínské rozhledny se dětem jistě bude líbit. To jen s předškoláky. V dnešní přehruštěné dopravě je cesta MHD víceméně nebezpečná, zvl. pro menší děti.

Letos bychom chtěli s novými sovičkami opět poznávat Prahu – cyklus **Procházky Prahou** vede zkušená průvodkyně.

Těšíme se na aktivní spolupráci se **základní školou**, kde se pod vstřícným vedením paní ředitelky naplňuje záměr využívat malou tělocvičnu pro sovičky a také se těšíme na příp. opakování akce Předškolák, kterou výborně zorganizovaly paní uč. 1.tříd.

Také navážeme na úspěšné aktivity pořádané místní **knihovnou** a suchdolskými dobrovolnými **hasiči**.

Odchod předškoláků do ZŠ (počtvrté, ale už navždy budeme toto slavnostní setkání organizovat jen pro sovičky a jejich rodiny) bude další příležitostí k oslavě a setkání všech dětí a rodičů, prarodičů při hudbě – **Rozloučení se sovičkami** se stužkováním budoucích školáků je důvodem k slzičkám jak u rodičů, tak i učitelek. Loučení je vždy dojemné...

Zahradní slavnost - rozloučení se školním rokem je poslední společnou akcí nás všech na školní zahradě.

Jarní a podzimní **brigády** spolu s rodiči a dětmi MŠ zaměřené na zvelebení zahrady slouží ke vzájemnému poznávání. Táborák v závěru brigády je příjemnou a radostnou událostí pro všechny zúčastněné.

Všechny akce jsou zveřejněny vždy na webu a nástěnkách. Avíza akcí budeme posílat i mailovou korespondencí.

JAK SE DĚTI U NÁS UČÍ:

- **učí se v podnětném a vlídném prostředí zaměřeném na dítě**
- **učí se vlastním tempem a svým vlastním způsobem**
- **učí se od konkrétního k abstraktnímu**
- **učí se nové po zvládnutí předchozího**
- **učí se spontánně a bez úsilí**
- **rozvíjí svůj pozitivní obraz o sobě**
- **učí se smysluplně a radostně nakládat s časem**
- **mají volnost projevit své city, které jsou u dětí upřímné, vyvěrají totiž z hloubky jejich čisté duše**
- **rozvíjí své sebepřijetí a úctu k sobě, k druhým, ke světu, k planetě Zemi a Vesmíru.**

JAK a CO SE UČÍ Dospělí?

Učí se nalézat a prožívat ctnosti, které má v sobě každý, jen děti je však umějí projevovat – přirozenost, opravdovost, nevinu a spontánnost.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. VĚCNÉ (MATERIÁLNÍ) PODMÍNKY

vycházejí ze stavebně dispozičních možností budovy, která byla původně rodinným domem (budova u lesa). To sebou přináší různá omezení, která popisují níže.

Velkou výhodou však je umístění budovy školky ve velmi klidné části Suchdola, neboť budova je posledním domem v jeho vilové části, na kterou přímo navazuje Roztocký háj. Tato poloha je velkou přidanou hodnotou MŠ, neboť jak z hlediska bezpečnosti, tak i hluku a čistoty vzduchu naplňuje i ta nejpřísnější měřítka.

Materiální podmínky i přes stavebně technické omezení jsou zajištěny dostatečně velkými prostorami tříd veveřiček a soviček. Jen třída zajičků je prostorově menší, kterou částečně nahrazuje vestavěné patro. Tato „nevýhoda“ však vede k velké soudržnosti dětí i vzájemné toleranci. Třídy svým uspořádáním prostor

(zvl. prostor třídy veveriček) vyhovují různým skupinovým i individuálním činnostem. Třída soviček je prostorově nejrozsáhlejší, lze ji však také rozdělit velkými koženkovými dveřmi na 2 části – hrací a pracovní. Či na rozčlenění prostoru využívat velké kostky a paravány.

Třídy jsou vkusně vybaveny dětským nábytkem, starší nevyhovující nábytek byl postupně nahrazen novým. Děti se podílejí na úpravě truhlíků v oknech, péči o bylinkový záhonek i živý plot.

Základní bolest – **nedostatečné úložné prostory** – stále nebyla vyřešena. Zvláště proto, že zřizovatel v minulých letech investoval volné finanční zdroje hlavně do opravy základní školy a na financování proskleného patra tzv. zimní zahrada z nepoužívané terasy) nezbylo. Ale to už je minulostí, neboť přes léto 2019 by projekt tzv. zimní zahrady (zasklení balkonu, přestavba části třídy, zateplení stropu) byl z finančních zdrojů radnice zrealizován. Výsledek předčil všechna naše očekávání – třída veveriček se celá rozsvítila a nově nadýchl. Ještě musíme prostor doplnit nábytkem, či starý vyměnit za nový. Část úložných prostor vznikne v nových skříních na lehátka a také ve skříní v zimní zahradě. Největší bolest tím bude definitivně odstraněna.

Vybavení hračkami i pomůckami je dostačující, odpovídá počtu dětí a je průběžně doplňováno.

Děti se samy podílejí na úpravě tříd a prostor, v nichž se pohybují. **Rodiče mají možnost shlédnout dětské práce** v šatnách i ve třídách. V šatnách jsme vyměnily síťové nástěnky s kolíčky za praktické plechové na magnety. I přestože nebyla tato investice nejlevnější, pokládáme ji za velmi vkusnou a praktickou.

Dle svého uvážení si rodiče výtvořů a výrobky dětí odnášejí domů. I přes doplnění polic je stále nedostatek místa na dlouhodobější ukládání dětských prací a jejich předání až na konci školního roku. Takže si rodiče musí dětské práce brát průběžně.

Menší **zahradu** plně nahrazuje velký a vlídný prostor Roztockého háje/lesa. Lesa, který využíváme nejen k pohybovým, ale i poznávacím činnostem. Sovičky, které jsou umístěné v budově ZŠ M. Alše (nad knihovnou) využívají rozsáhlé sportoviště za budovou ZŠ, nebo menší hřiště s umělým povrchem na míčové hry a lanovou pyramidu při vstupu do areálu školy. Pokud je dobré počasí vyrazí ke statku, k Únětickému potoku, k zahrádkám, na komunitní zahradu apod. Vrací se však rády i na zahradu u lesa.

Zahrady jsou z grantů nově zařízeny bezpečnými a funkčními herními prvky – skluzavka, průlezk, pískoviště, houpačka, domeček, tabule a vláček. Stín na hraní zajišťují vzrostlé ořešáky a lípa nasazená v roce 2014. Zahrada u lesa i u soviček je oplocená a chráněná vzrostlým živým plotem. Vstup je zajištěn brankou s bezpečnostní závírací západkou. Obě zahrady byly doplněny hmyzím hotelem, který přes prázdniny r. 2015 vytvořila naše paní kuchařka Blanka Bůžková. Na jaře 2017 Blanka vysadila k radosti dětí z urbových proutků další „tunel“. V létě 2018 došlo k přemístění mašinky z centrální části zahrady a prostor se tak opticky i fakticky otevřel skupinovým hrám dětí. Na jaře 2019 byl z grantu Letiště a.s. doplněn hrací prostor zahrady o multifunkční plochu

s fontánkou na letní osvěžení, zapuštěnou trampolínou a měkkou dopadovou plochou pod houpačkou. Tím je revitalizace zahrady definitivně dokončena.

V létě 2019 jsme z evropských fondů (500 tis, Kč) část sklepa zrekonstruovali na **polytechnickou učebnu**. Polytechnická výchova se stane celoroční přirozenou součástí našeho výchovně vzdělávacího programu (viz níže).

Pravidla o používání zahrady jsou součástí **Školního řádu – viz příloha č. 1**.

Hygienická zařízení – umývárny - na menší počet WC a umyvadel v budově u lesa máme dlouhodobou výjimku (jsou jen 4 na 25 dětí).

Šatny v budově u lesa jsou prostorově menší, zvl. šatna veveříček vyžaduje velkou ohleduplnost dětí a obratnost učitelek i paní školnice.

Podmínky zajištění bezpečí

Technický stav mateřské školy je dobrý. Je průběžně kontrolován ředitelkou i zaměstnanci. Bezpečnostní i hygienické podmínky školy jsou pravidelně kontrolovány příslušnými odborníky dle daných předpisů a požadavků. Vnitřní i venkovní vybavení školy pravidelně prochází odbornou revizí. Všechny elektrické zásuvky jsou opatřeny krytkami. Z bezpečnostních důvodů je přístup do budovy opatřen kódovým otevíracím systémem, který se každý rok mění. Zahrada školy je oplocena, branky jsou opatřeny zavíracími západkami a po ukončení provozu se z důvodu ochrany majetku zamykají. Na noc se rozsvěcuje světlo na rohu MŠ při vstupu do zahrady.

Od doby převzetí dětí do doby předání rodičům nebo jimi pověřeným zástupcům (na základě písemného potvrzení), zodpovídá za bezpečnost dětí pedagog. Při vycházkách mimo prostor lesa používají děti bezpečnostní vesty a pedagogové terčíky pro zastavení vozidel. Při jízdě na kolech na hřišti či v prostoru zahrady u lesa musí mít děti na hlavě bezpečnostní přilbu.

Všechny vnitřní a venkovní prostory MŠ splňují bezpečností a hygienické normy dle platných předpisů, týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu.

3.2. ŽIVOTOSPRÁVA

Činnosti v mateřské škole jsou zařazovány tak, aby děti měly dostatek času pro hru, pohyb i odpočinek. Dopolední program je organizován ve volných blocích, které umožňují pedagogům pružně reagovat na momentální situaci ve třídě. Dostatek pohybu je zajištěn volným přístupem dětí do herny, pobytem venku dopoledne i odpoledne na zahradě, vycházkami (i delšími tematickými) do okolí školy.

Vedeme děti ke **zdravému životnímu stylu** – duševní pohodě a tělesnému zdraví. Vytváříme bezpečné sociální prostředí, flexibilní režim dne, doplňkové aktivity školy - plavání, jóga.

Strava je vyvážená, plnohodnotná, přesně dodržovaná podle norem platných pro mateřskou školu a kontrolována spotřebním košem (vyhl. 107/2005 Sb. o

školním stravování ve znění pozdějších předpisů). **Sovičkám** stravu připravuje školní jídelna, jídlo je jim do třídy dováženo ve varných nádobách a vydáváno z výdejny (kuchyně u vstupních dveří do šatny).

Denně nabízíme dětem **dostatek čerstvého ovoce a zeleniny**. Děti do jídla nenutíme, vedeme je k tomu, aby jídlo alespoň ochutnaly, než ho odmítnou. Rodiče mají aktuální jídelníček k dispozici v šatně každé třídy i na webových stránkách.

Pitný režim je zajištěn celodenní nabídkou vody z volně přístupné nádoby. V letním období je pití dopoledne i odpoledne zajištěno i na zahradě.

Odpolední **odpočinek** probíhá v 1.patře (budova u lesa) podle věku a potřeb jednotlivých dětí. Je respektována individuální potřeba spánku, je nabízen klidný program pro děti, které nespí (prohlížení knížek či spíše výjimečně hra u stolečku ve třídě při dodržování pravidla ticha-špitání – to však děti většinou nezládnou a svými hlásky ruší spinkáčky). Děti nejsou nuceny ke spánku, musí si však cca půl hodiny (při a chvíli po četbě pohádky) odpočinout na lehátku. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné. Sovičky po obědě na lehátku (bez převlékání) poslouchají pohádku či příběhy na pokračování, poté se věnují dalším aktivitám dle plánu.

Děti si po obědě **čistí zoubky** a ve spolupráci s maminkou - zubní lékařkou probíhá osvěta nejen s dětmi, ale příp. i pro rodiče.

Pobyt venku - děti jsou dostatečně dlouho venku v prostoru lesa (znají „čekací stanice“, které je dovedou k místu her a dalších činností (angličák, kláda, kopečky, medvědí díra, u ztracené rukavičky, domečky...). Na cestu do lesa děti využívají (dle počasí) svá kola s přílbami či si mohou půjčit školkové koloběžky. Odpoledne, je-li příznivé počasí, pobýváme na školní zahradě (tvoření v písku, houpačky, domeček, skluzavka, odrážedla, kopaná, kočárek, polystyrény a stany na hry apod).

Dopoledne děti chodí do lesa - zpočátku chodíme na vycházky do bližších lokalit (kláda, louka, hřiště za školkou), aby nové děti získaly povědomí o nejbližším okolí MŠ a aby je vzdálenost příliš neunavovala. Skupiny dětí zájčků a veveříček také dle potřeb dělíme na starší a mladší – pak lze se staršími zájčky a veveříčkami odejít do vzdálenějších lokalit angličáku, medvědí díry i k Únětickému potoku. Na jaře tyto delší trasy už zvládnou i ty nejmladší.

Odpoledne, když to počasí dovolí, pobývají děti na školní zahradě. Je možné pobývat i za plotem školky v prostoru „hřiště“- volný, dostatečně velký prostor na míčové hry, na schovávanou, na babu apod.

Sovičky mají možnost využívat velké hřiště za budovou školy (pokud neprobíhá výuka tv) či „své“ hřiště, přístup mají i na víceúčelové hřiště ZŠ, na lanovou pyramidu a po dohodě s vedením školy do tělocvičny/zrcadlového sálu (v něm probíhá jóga). Při pobytu venku mohou využít krásnou cestu ke statku s koníčky, oblíbený u dětí je prostor komunitní zahrady. V průběhu týdne (dle počasí) chodí na školní zahradu budovy u lesa či na procházku do Roztockého háje, k Únětickému potoku, přes Roztocký les i do Roztok.

3.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogové svým vystupováním i přístupem usilují o spokojené, jisté a bezpečné prostředí mateřské školy. Na škole je uplatňován **individuální adaptační režim**. Pedagogové respektují potřeby dětí a podle konkrétních situací na ně reagují. Postavení všech dětí je rovnocenné a tato podmínka provází děti po celý pobyt v MŠ.

Volnost dětí je vyvažována nezbytnou mírou omezení nutných pro dodržování řádu MŠ a učení se dětí pravidlům soužití. **Chování pedagogů vůči dětem je profesionální snahou o vytvoření společenství, v němž získávají nové kamarády a kladné návyky vzhledem ke svým dalším životním etapám.** Všichni zaměstnanci školy **respektují** individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, děti však musí **respektovat** dohodnutá pravidla soužití mezi sebou a s respektem se musí chovat i k zaměstnancům školy (neskákat do řeči, slušně oslovovat-nejraději naším křestním jménem, poděkovat, poprosit, mluvit s pohledem do očí, nebát se přiznat). Děti nejsou neúměrně zatěžovány ani neurotizovány spěchem.

Podporujeme u dětí zdravé sebevědomí, pocit vlastní hodnoty. Dítě pak dokáže vyjádřit svoje pocity a umí říci „ne“, pokud se mu něco nelíbí. To je základem **prevence patologických jevů** (zneužívání dětí, šikana, vandalizmus). Tato témata zařazujeme jako součást vzdělávání formou programů s Policií ČR, Městskou policií i samostatně v každé třídě.

Samozřejmě je i praktické seznamování s pravidly bezpečnosti na ulici. Na začátku každého školního roku a dále dle potřeby pedagogové zařazují do vzdělávací nabídky dětí ochranu zdraví a bezpečnost chování ve třídě, při pobytu venku na zahradě i na ulici, při různých akcích pořádaných školou – výlety, plavání, škola v přírodě.

Pedagogové se snaží vůči **rodičům** vytvořit atmosféru založenou na vzájemné důvěře, vlídné, přátelské komunikaci a spolupráci při řešení problémů, což se v rámci naší školy vedené v rodinném duchu, dobře daří.

3.4. ORGANIZACE CHODU MŠ

Základním dokumentem vymezujícím práva a povinnosti všech návštěvníků mateřské školy, je **školní řád (viz příloha 1)**. Mimo jiné vymezuje i podmínky bezpečnosti dětí. Forma vzdělávání vychází především z prožitkového a situačního učení. Hlavním kritériem je vždy zájem dítěte. Pedagogové se po celou dobu své přímé pedagogické práce plně věnují dětem a jejich vzdělávání, děti vhodně motivují a vzbuzují tím chuť dětí poznávat, objevovat, experimentovat, seznamovat se s novými poznatky, zkušenostmi. Nabízejí jim však takovou činnost, která jim poskytuje dostatek prostoru pro samostatnost. **Podle možností a potřeby pracujeme s dětmi individuálně nebo v malých skupinkách.** Je to nejefektivnější způsob práce s dětmi pomalejšími, méně aktivními, věkově mladšími nebo naopak s dětmi nadanými. Zejména však s dětmi před vstupem do školy.

Formy vzdělávání:

- individuální práce - od příchodu v průběhu ranních her, odpolední činnosti

- spontánní činnosti - v průběhu celého dne
- skupinová práce s dětmi - od 9.20 do 9.45 hod. (max.)
- řízené činnosti – závisí na věku dětí, tématu a hlavně zájmu dětí (pohybové hry, dramatické hry, divadlo, různé aktivity v rámci realizace tematického bloku)

Denní řád

je variabilní podle dané situace. Není striktně časově limitovaný (s výjimkou časů pro včasné omlouvání nepřítomnosti dítěte, nahlašování pozdějších příchodů), ale jeho struktura zůstává vždy stejná.

Dopoledne – děti se scházejí ve všech třídách od **od 7:00 hod. do 8:45 hod.**, v případě potřeby je možné dohodnout se s rodiči a pedagogy jinak. V této době probíhají ve všech třídách **volné hry**, děti si hrají samostatně dle vlastního výběru. Učitelky tento čas využívají k individuální práci s dětmi, k experimentování, k evaluaci. Před ranními pohybovými aktivitami, případně až svačinou pedagog děti vyzve k úklidu hraček s výjimkou staveb nebo her, které se mohou ponechat do dalšího dne (dní).

Na konci týdne – v pátek se všechny stavby uklidí. Po hře následuje zdravotně preventivní **cvičení** – protažení celého těla libovolnou formou, přiměřené věku dětí s možností využití hudby, TV náčiní a nářadí. Cvičení organizuje pedagog, děti se mohou zapojit podle vlastního rozhodnutí, i když se snažíme motivovat ke cvičení všechny děti. Poté následuje **hygiena, svačina** a volně se přechází na **řízenou/skupinovou činnost dětí**. Tyto činnosti si pedagogové pečlivě předem připravují a dokumentují v týdenních/14denních plánech, které mají rodiče k nahlédnutí každý 14 dní (u lesa) či týden (sovičky) v šatně. Pedagogové vždy při tvorbě 14/týdenních plánů vycházejí z ŠVP, třídních vzdělávacích programů, námětů, cíle vybírají ze vzdělávacího obsahu ŠVP. Dle volby dětí může hra dále volně plynout i v průběhu řízených činností, hlavně u menších dětí. Děti se mohou uchýlit do **klidového koutku** (zajíčkové na podium, veverky do kuchyňky) - nemusí se účastnit společných činností, ale musí dodržovat dohodnutá pravidla, tedy ostatní děti při činnostech nerušit.

Následuje **pobyt venku** na zahradě nebo **vycházka** (cca od 9.45 do 11.45 hod), který pedagogové dětem záměrně nezkracují s výjimkou silného deště, bouřky, mrazu vyššího než -10°C nebo špatných rozptylových podmínek. Povinností pedagogů je kontrolovat vhodné oblečení a obutí dětí před pobytem venku.

Po pobytu venku následuje **hygiena a oběd**. V budově u lesa probíhá oběd 2 fázově. Nejdříve obědvají zajíčkové a veverky tento čas využívají ke hře, malování, kreslení či opakovacím činnostem - zpívání, hádanky, říkadla, rytimizace. Větší a předškolní děti používají příbor, menší děti podle vlastní individuální schopnosti lžičky, případně příbor. Pedagogové vedou děti ke klidnému a slušnému stolování. U jídla si jen špitáme. V průběhu celého dne dbáme na dostatečný pitný režim dětí. Po obědě si děti **čistí zuby**. Správné čištění na začátku školního roku předvede zubní lékařka či paní učitelka.

Odpoledne si děti, které jdou po obědě domů, mohou rodiče vyzvednout od **12,45 hod. do 13,00 hod.** Ostatní děti odpočívají podle věku a individuálních potřeb. Menší děti se převlékají do pyžama a odpočívají na lehátkách. Během

odpočinku si mohou kdykoliv dojít na WC. Vstávat mohou hned po probuzení, nejdéle však ve 14,30 hod. V předškolní třídě je odpočinek zkrácen (bez převlékání do pyžam) na 30 min. na molitanových lehátkách, formou poslechu čtené pohádky či z CD. Poté se děti věnují podle zájmu společným nebo individuálním činnostem. Po svačině následují volné a individuální hry. V 16,00 hodin jsou veveříčky převáděny k zájmkům, kde jsou do odchodu domů do **17,00 hod.** Odpoledne zařazujeme zájmové aktivity. Učitelky mají díky nižšímu počtu dětí velmi dobré podmínky k individuální práci s dětmi, mohou dokončit práci z dopoledne, provádět evaluační činnost, vést rozhovory, číst pohádky, prohlížet knížky či si jen tak povídat, zpívat, hrát. Tuto dobu necháváme dětem prostor pro jejich individuální hru v menším kolektivu dětí.

V průběhu docházky dítěte do mateřské školy jsou dvě důležitá období, která výrazně ovlivní jeho další vývoj – **adaptace při nástupu do mateřské školy a příprava ke vstupu do základní školy.**

Způsob **adaptace** je při nástupu dětí do mateřské školy konzultován s rodiči, vychází z individuální potřeby dítěte a není časově limitován. Většinou mají rodiče zájem o postupně se prodlužující dobu strávenou s dítětem v mateřské škole s postupným opouštěním dítěte na určitou dobu. Pokud se dítěti nepodaří si na mateřskou školu zvyknout, zvážíme společně s rodiči odložení doby nástupu dítěte do mateřské školy na dobu, kdy bude dítě psychicky zralejší. Jedná se však o naprosto výjimečné případy. U drtivé většiny dětí je adaptační období cca týden/14 dní. Někdy bývá větším problémem adaptace spíše přístup maminky (podvědomý strach o dítě) než dítěte samotného.

Příprava dítěte ke vstupu do základní školy:

Období těsně **před vstupem dítěte do základní školy** je věnována velká pozornost. V naší škole jsou tyto děti společně v jedné třídě „soviček“ v budově ZŠ. Těmto dětem poskytujeme zvýšenou nabídku činností připravujících je na snadnější vstup do školy. Pedagogové nabízejí dětem různé grafomotorické cviky, předmatematické představy, podporují u dětí rozvoj schopností potřebné pro čtení, psaní.

Klíčové osobnostní kompetence budoucího školáka jsou rozvíjeny v průběhu celé docházky dítěte do mateřské školy. Předškolní děti mají pracovní sešity, se kterými pracují ve volných hrách, skupinově pod vedením učitelky nebo odpoledních činnostech. Třída je vybavena velkým množstvím pomůcek a her, které podporují rozvoj a dosažení klíčových kompetencí dětí ukončujících předškolní vzdělávání. Pedagogové při plánování a přímé práci s dětmi vycházejí a řídí se všemi klíčovými kompetencemi předškolních dětí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské kompetence. Při postupném vyhodnocování diagnostiky jednotlivých dětí sledují očekávané výstupy, které vycházejí ze všech 5 vzdělávacích oblastí přímo v RVP PV.

Pro děti s **odkladem školní docházky** pedagogové připravují dle diagnostického záznamu a vyjádření pedagogicko-psychologické poradny **speciální individuální vzdělávací program (IVP).**

Pro talentované, mimořádně nadané připravujeme v případě potřeby další doplňkové aktivity (viz kapitola obsah vzdělávání).

Počet dětí ve třídě je naplňován do počtu 25. Spojování tříd v budově u lesa je omezeno ráno do cca 7.45 hodin a odpoledne od 16 hodin (rozhodující je počet přítomných dětí). Pouze v době nepřítomnosti pedagogických pracovníků (nemoc, školení), svátků, nižšího počtu dětí apod. je možné jiným způsobem upravit spojování tříd.

Z obrovské nabídky **kroužků** máme společně s rodiči zájem, aby děti navštěvovaly 1x/týdně **jógu** a jednou za měsíc i kroužek **keramiky**. Jsou to aktivity, které školka ve svém denním programu nenabízí a které jsou pro děti velkým přínosem. Tyto aktivity mají velkou podporu rodičů i radnice (finanční dar v rámci grantového řízení).

MŠ pořádá pro děti řadu **kulturních pořadů** (divadla každý měsíc, bubnování, sovičky poznávají Prahu, jezdí do divadel, na muzeí...), Sklíčko a Dřevíčko-HRANÍ, ekologické aktivity ve spolupráci s rozličnými ekologickými centry apod. (podrobnější info viz Plán akcí). Tyto aktivity jsou vybírány a připravovány i v návaznosti na celoroční téma.

Ke společným akcím zveme také s rodiči (svátek sv. Martina, vánoční besídky, masopust, čarodějnický rej, svátek maminek, rozloučení s předškoláky, zahradní slavnost). Již podeváté pojedeme v květnu na **školu v přírodě**. Letos do severních Čech.

Pro předškolní a děti 4-5ti leté děti (celkem cca 40 dětí) je každoročně na jaře organizován **předplavecký výcvik** ve vyhřívaném bazénu v Tuchlovicích.

Rodiče jsou seznamováni (třídní schůzky, nástěnky a web) s tematickým i časovým **plánem akcí MŠ**. Po domluvě s učitelkou mohou rodiče děti přivádět i odvádět podle svých možností a potřeb.

3.5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ředitelka zajišťuje běžný chod školy vzhledem ke zřizovateli, zaměstnancům, rodičům dětí i partnerům. Deleguje různé úkoly týkající se školy na pedagogy i na ostatní provozní personál (viz **Příloha č.2 Kompetence - Kdo za co odpovídá**). Všichni zaměstnanci mají své povinnosti, pravomoci a úkoly jasně vymezeny v náplni práce, zároveň mají možnost projevit svou iniciativu. S pedagogy ředitelka konzultuje jejich další vzdělávání na základě výsledků z jednotlivých hospitací (**Plán hospitací viz. příloha č.3**), ale vzhledem k tomu, že je většina pg.sboru dlouhodobě stabilní, bude ředitelka hospitační činnost směřovat zvl. na průběžné namátkové kontroly.

Ředitelka přihlíží i k zájmu pedagogů o téma dalšího vzdělávání – **Plán dalšího vzdělávání viz příloha č.4**. Příp. navrhne na základě výsledků hospitační činnosti potřebné a vhodné podněty a aktivity.

Ředitelka podporuje aktivity vedoucí ke stmelování kolektivu školy a udržování celkové pohodové atmosféry.

Ředitelka plánuje pedagogickou práci a chod mateřské školy na základě předchozí analýzy (autoevaluační dotazník na konci roku, anonymní dotazníky pro rodiče v závěru šk.roku) a aktivně využívá této zpětné vazby. Z výsledků vyvozuje závěry

pro další práci. Školní vzdělávací program vypracovává ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu.

Rodiče dětí mají všechny důležité informace o vzdělávání jejich dětí k dispozici na nástěnkách tříd i na webových stránkách. Zároveň mají možnost kdykoliv po předchozí domluvě konzultovat s pedagogy případně s ředitelkou jakékoli téma, týkající se mateřské školy.

Důležitým nástrojem spolupráce jsou **pg.a provozní porady porady (viz příloha č. 5 - Plán pedagogických porad)** a **společné akce**. Zvláště zde se nachází platforma přirozeného sledování přístupu jednotlivých pg. k dětem, rodičům, svým povinnostem i jejich dalším aktivitám.

Ředitelka vítá a slovně oceňuje nápaditost zaměstnanců, všíravost a pozornost zaměstnanců k problémům školy, způsoby jednání vedoucí ve prospěch školy, využívání nových forem práce, schopnost řešit kultivovaně příp. problémové situace, účast a podíl zaměstnanců na školních akcích (brigády, výlety, společné akce s rodiči), zájem o společné dílo (**to je NAŠE školka**) a šíření pozitivního ducha. Přístup učitelek je pak individuálně oceněn v odměnách.

Důležitá je také spolupráce se **zřizovatelem** – společně se s ostatními pedagogy se ředitelka aktivně podílí na jeho akcích (program dětí z mateřské školy při vítání nových občánků Suchdola, setkání se seniory, masopust, vánoční betlém apod.), prezentuje mateřskou školu navenek formou webových stránek, účasti na jednání Rady, příp. Zastupitelstva a příspěvků do místních novin. Naše paní kuchařka také gastronomicky zajišťuje akce radnice (letní promítání, sv. Václav, piknik za školou, čarodějnice...).

3.6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Všichni **pedagogové** mateřské školy mají předepsanou kvalifikaci - pedagožky mají úplné středoškolské vzdělání s dlouholetou praxí, ředitelka má VŠ vzdělání a dlouholetou praxi. Od září 2017 si kvalifikace doplňuje 2letým studiem Marcela Růžičková.

Provozní zaměstnanci mají plnou kvalifikaci - 1 kuchařka, 1 školnice/uklízečka v budově u lesa; 1 kuchařka a 1 uklízečka u soviček; 1 hospodářka na 0,25 úvazek.

Své profesní kompetence zdokonalují zaměstnanci školy **vzdělávacími semináři, rozvíjejí je samostudiem, sledováním novinek a změn v odborné literatuře.**

Rozvrh pracovní doby pedagogů viz. příloha č. 6 - přímá pedagogická práce s dětmi je rozvržena tak, aby byl zajištěn bezpečný pobyt dětí venku nebo individuální práce s dětmi za přítomnosti obou pedagogů s většinou dětí. Je tedy možné individualizovat práci nebo jít např. na delší tematickou vycházku.

Je potřebné, aby v době od 10-12hod., po dobu pobytu venku, byly přítomny v budově u lesa 3 učitelky.

Složitá situace z minulých let, kdy nebyly k dispozici asistentky, nastala v případě onemocnění uč., protože se většinou vzhledem k počtu dětí nedaly třídy spojovat. V případě onemocnění zbývala pouze ředitelka, která má příp. volnou kapacitu na „záskok“ na vycházku, jinak si musela některá z uč. prodloužit svoji pracovní dobu do odpoledního vstávání či lze zajistit provoz bez vlivu na bezproblémový chod MŠ tzv. průběžnou službou (7-13, 9-15, 11.30-17). Tato skutečnost je díky přítomnosti

asistentek na třídách již minulostí, stejně tak jako mnoho přesčasových hodin, které v této době musela ředitelka za chybějícího pg. odsloužit.

Podobná situace byla v případě účasti pg. na **odborných seminářích**. Díky přítomnosti dostatečného množství pg. pracovníků se nemusí učitelka po jeho absolvování vracet do MŠ. Učitelky a ředitelka ke studiu využívají se svému samostudiu odbornou literaturu – časopis Informatorium, Řízení školy, Poradce ředitelky, Pastelka a také možnost studia přes PC - informační server o realizaci RVP (náměty na práci s dětmi od pg. z celé ČR).

Podnětnou **formou vzdělávání** mohou být i vzájemné hospitace v rámci školy, příp. ve spřátelené MŠ Gagarinova (to se zatím bohužel nezrealizovalo, učitelky tuto formu sebevzdělávání zatím nepodporují). Náš plán (ředitelů obou státních škol) na společný seminář se uskutečnil v lednu 2019. Učitelky si společné setkání, na kterém ovšem nebylo dost času na delší povídání, chválily. Jistě akci společného setkávání zopakujeme, mohla by se z ní stát tradice.

Učitelky si mohou předávat na pg.poradách informace ze seminářů, ale v průběhu dne i dobré nápady, zkušenosti, ověřené kroky z vyz procesu.

3 třídní MŠ s odloučeným pracovištěm je ve skutečnosti 2 třídní + 1 třídní MŠ a je s ohledem (z pohledu řízení školy) na výše zmíněné ne příliš výhodnou formou zřízení. A to nejen pro ředitelku, ale i pro pg. ze třídy soviček, které, jsou-li divadla, akce v ZŠ, výlety apod. mají také více přesčasových hodin. Pokud je přítomna asistentka pg. probíhá vše bez větších časových nároků na pg.

Administrativa školy je vedena dle pokynů ředitelky, pedagogové jsou zodpovědní za přesné vedení třídní dokumentace – třídní knihy, třídní vzdělávací program, evidenční listy dětí, přehled docházky, diagnostické záznamy dětí, případné individuální plány rozvoje dětí integrovaných a pro děti s odkladem školní docházky.

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.7. SPOLUÚČAST RODIČŮ

Rodiče jsou nedílnou součástí života naší MŠ a mají právo a možnost vědět co nejvíce o tom, v jakém prostředí jejich dítě žije a co prožívá. Je jejich právem se na realizaci výchovně vzdělávacího procesu v MŠ spolupodílet a jsme moc rády, že tohoto práva rodiče dle svých, hlavně časových možností, využívají.

Základním dokumentem, který mohou rodiče přímo ovlivnit, je **Školní řád**. Rodiče se mají na začátku šk.roku na nástěnkách k dispozici **Provozní řád MŠ**, na domečku v zahradě **Provozní řád kuchyně**, **Provozní řád školní zahrady** a samozřejmě i **ŠVP**. Se všemi těmito dokumenty jsou seznámeni na zářijových třídních schůzkách.

V září jsou rodiče na třídních schůzkách seznámeni i s **návrhem akcí na celý školní rok** a mají právo navrhnout doplnění, změnu. Vždy vyzýváme rodiče, aby byli aktivní v námětech – vždyť to děláme společně pro jejich děti.

Informace o skladbě **jídelníčku** rodiče sledují pravidelně, stejně jako webové stránky školy.

Informace o vyz procesu (14denní cyklus u lesa, týdenní u soviček) je pravidelně každé 1. a 3. pondělí umístěna na **nástěnkách v šatnách obou tříd**. **Lze je také**

získat na společných schůzkách nebo individuálních setkáních v jednotlivých třídách.

Práce dětí na nástěnkách je názornou formou aktivit dětí v průběhu celého týdne v rámci daného integrovaného bloku. Rodiče bývají také vyzváni ku pomoci při realizaci vzr. záměru - např. přinesením spotřebního materiálu, předáním nápadu, řešením „domácího úkolu“.

Rodiče hojně využívají odpolední **pobyt venku** na školní zahradě k rozhovorům o projevech dětí v MŠ či doma. Mají také možnost **nahlédnout do evaluačních archů**, tuto nabídku však využívají jen jednotlivci.

Na nástěnky vyvěšujeme nejen **pozvánky na zajímavé akce**, ale i **podnětné články z odborné literatury**. Rodiče mají k dispozici dobře vybavenou **knihovničku pro rodiče** – je v ředitelně. Bohužel v dnešní uspěchané době jsou rodiče spíše schopni přečíst jen článek než celou knihu.

Ředitelka nemá stanoveny pevné **hodiny pro veřejnost**. Rodiče jsou informováni, že zpravidla po 10.30 do 11.30 hod. je ředitelka v ředitelně. Schůzku si mohou rodiče dohodnout i na odpolední čas po 16 hodině. Rodiče mají k dispozici mobilní telefonní číslo ředitelky a školkový či soukromý mail. Ředitelka je připravena vyjít rodičům vstříc dle jejich časových možností.

S rodiči pořádáme různé **společné akce** – pomoc rodičů při údržbě zahrady (brigády aneb jarní probouzení zahrady, podzimní uspávání zahrady), společné setkání na svatého Martina, při zahradní slavnosti, dubnového „Čarodějnického reje“, při besídkách o vánocích, ke Dni matek, příp. společné dílny – vánoční, velikonoční (dle zájmu rodičů). Pro všechny děti, které končí předškolní vzdělávání a jejich rodiče pořádáme slavnostní rozloučení „pasování na školáka“ a pro všechny děti a rodiče na závěr školního roku si užíváme Zahradní slavnost – viz. **příloha č. 6 Plán akcí** – je k nahlédnutí na webových stránkách školy většinou od října, kdy už se aktivity rozbíhají. Září necháváme jako klidový měsíc.

Rodiče se mohou přímo **účastnit divadelních představení, výletů či plavání** pořádaných školou. Nabízíme také (pokud je mezi rodiči zájem) **odborné semináře pro rodiče**, účast bývá cca 15-20 rodičů.

Pedagogové jsou připraveni kdykoliv konzultovat s rodiči problémy týkající se chování dětí, pobytu dětí v mateřské škole nebo i jiné organizační záležitosti.

3.8. SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI SUBJEKTY se týká spolupráce s **pedagogicko-psychologickou poradnou** ohledně školní zralosti dětí a slouží jako poradenská činnost pro pedagogy. Spolupráce s pgps. poradnou na P6 je orientována zvl. na děti s opožděným vývojem a děti s návrhem na odklad školní docházky. Na základě stanoviska pgps. poradny postupují učitelky v souladu s odborným doporučením. U dětí s odkladem školní docházky učitelky vypracují individuální plán s větší akcentací na jeho podporu a častější diagnostiku.

Spolupracujeme se **zubařkou** – MUDr. Červenou a MUDr. Chmelovou, která provádí ve škole osvětu péče o zuby a s **pediatřičkou**, která sídlí v areálu MŠ Gagarinova. Péči o výslovnost se zabývá odborník logoped dle výběru rodičů, úvodní depistáž se většinou provádí v budově MŠ za mírný poplatek.

Mateřská škola se podílí na akcích pořádaných **Úřadem městské části Suchdol** – s dětmi připravujeme pásma písní a básní na slavnostní vítání nových občánků

nebo na setkání se seniory z Horizontu i aktivního Klubu žen. V únoru pořádáme masopustní průvod Suchdolem.

Spolupráce se základní školou v Suchdole je již několik let samozřejmostí. Týká se hlavně návštěv dětí - budoucích prvňáčků ve škole, setkání pedagogů 1.stupně s rodiči předškolních dětí před zápisem do základní školy, návštěv pedagogů z mateřské školy v první třídě, konzultace mezi pedagogy i řediteli obou zařízení. Díky umístění třídy soviček ve škole jsou intenzivní hlavně jejich kontakty s **třídami prvňáčků**, nepravidelně probíhá spolupráce i se staršími dětmi. Vždy je to o individuální dohodě pg. obou školských zařízení. Dle možností školy využíváme gymnastický sál. Pravidelně 2x do roka navštívíme se sovičkami „naše“ prvňáky.

Dobrovolný sbor hasičů Praha-Suchdol pořádá pro školu různé zajímavé i vzdělávací aktivity pro děti, někdy nás či naši zahradu v parném červnu/létu ochladí, postarají se o odstranění roje včel či sršňů, odříznutí nalomené větve apod. Úzká spolupráce je navázána i s profesionálními hasiči na Petřínách, kam zavítáme se sovičkami na konci školního roku.

S Policií ČR a Městskou policií spolupracujeme nepravidelně při vzdělávání dětí v oblasti prevence bezpečnosti. Pořádáme s nimi besedy pro děti či aktivity v lese (ve spolupráci se zřizovatelem)

Se seniory z Horizontu si každoročně zazpíváme vánoční koledy.

Logopedická prevence – depistáž bývá provedena klinickou logopedkou pí Bílkovou na začátku školního roku. Vybrané děti docházejí do logopedické ambulance dle dohody a zájmu rodičů.

Spolupráce se Střední pedagogickou školou - každoročně vede ředitelka a zkušené uč. praxi studentek.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Vnitřní uspořádání školy:

V budově u lesa jsou dvě třídy po 25 dětech – zajíčkové a veveričky. Obě třídy jsou heterogenní (3-5ti leté děti).

Předškoláci, (dětí 5-6ti leté) sovičky, kteří jsou v mateřské škole poslední rok před vstupem do základní školy nebo mají odklad povinné školní docházky, mají rozlehlou třídu (ze dvou tříd družiny) v budově základní školy v patře nad knihovnou. Pro děti s odkladem školní docházky vypracovávají pedagogové individuální vzdělávací plán, který vychází z výsledku a doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Zápis dětí do mateřské školy probíhá každoročně na začátku května v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a s vyhláškou č. 14/2004 Sb. o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Děti jsou do mateřské školy přijímány dle kritérií, která každoročně konzultujeme se zřizovatelem – **Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy (viz. příloha č. 8)**. Pokud dojde k ukončení docházky některého dítěte v průběhu roku, přijme se na toto místo dítě, které je první v seznamu nepřijatých dětí ze zápisu příslušného roku. Nově příchozí děti jsou zařazovány podle věku a je vždy přihlíženo k případnému přání rodičů – možnosti být ve třídě

se sourozencem, s kamarádem. Děti mají dostatek času na postupně se adaptovat na prostředí v mateřské škole.

Každá třída je vybavena nábytkem, hračkami i didaktickým materiálem odpovídajícím dané věkové skupině. Děti zůstávají převážně 2 roky v jedné třídě se stejnými pedagogy a v roce před vstupem do školy odlétají k sovičkám. Pg. ve třídách také prochází cca po 2 letech obměnou.

4.2. Pravidla pro vytváření třídního vzdělávacího programu (dále jen TVP) a týdenních plánů:

Při vytváření třídního vzdělávacího programu i týdenních plánů spolupracují oba pedagogové ze třídy. Při tvorbě TVP vycházejí ze ŠVP a dodržují pravidla RVP PV.

TVP obsahuje:

Charakteristiku třídy – konkrétní složení dětí ve třídě, stručná analýza třídy - nově přichozí i stávající děti, vychází z informací z dotazníků od nově přichozích dětí i z diagnostiky dětí z předchozího roku.

Denní řád – informace o sledu a náplně činností, určité pravidelně se opakující aktivity.

Společná pravidla, která si pedagogové vytvářejí společně s dětmi na začátku šk.roku.

Cíle, záměry, očekávané výstupy v konkrétní třídě, u konkrétních dětí. Rozvoj konkrétních schopností, dovedností, poznatků, postojů a hodnot.

Tématické okruhy případně zaměření třídy mohou být v TVP zaznamenány obecně. Témata vždy vybírají ze vzdělávacího obsahu ŠVP.

Metody a formy práce – vzdělávací působení pedagogů vychází vždy z předchozí analýzy dětí v konkrétní třídě. Z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dětí, ze znalosti jejich životní a sociální situace, pravidelného sledování rozvojových i vzdělávacích pokroků dětí.

Pedagogové vedou v každé třídě **osobní složky jednotlivých dětí** – portfolia, která obsahují: evidenční list, vstupní dotazník, příp. zprávy od odborníků, plnou moc rodičů o vyzvedávání dětí jinými osobami. Součástí těchto portfolií jsou někdy dočasně na krátkou dobu i dětské výkresy, výtvary, pracovní listy, které však s ohledem na nedostatek místa jsou předány rodičům, pokud neplní dlouhodobě evaluační funkci.

Při tvorbě **14denních plánů (plán je v písemné formě v sešitu ve třídách a na nástěnce v šatně)** pedagogové pracují přímo s obsahovou nabídkou integrovaných bloků v **ŠVP** a vybírají si konkrétní cíle obvykle ze všech 5 skupin, které chtějí s dětmi plnit (**povinným podkladem je RVP PV**), inspirují se vzdělávací nabídkou, porovnávají očekávané výstupy činností, klíčové kompetence dětí daného věku, přihlížejí k hodnocení předchozího plánovaného týdne, mohou i dále pokračovat v rozvíjení naplňování cílů. Při výběru konkrétních týdenních témat pedagogové vycházejí z přání a zájmu dětí, případně z aktuální situace, nabízí dětem možnost výběru.

Organizaci všech aktivit a vzdělávání maximálně přizpůsobují vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny.

Třídní program i 14/týdenní plány mají rodiče kdykoliv k dispozici ve třídě, resp. v šatně každé třídy je na nástěnce plán činností. Mohou se k nim vyjadřovat, podávat náměty, připomínky.

Přesný, skutečný průběh dne pedagogové denně zapisují do **třídní knihy** – téma dne (týdne), činnosti dětí, do poznámek si zapisují různé připomínky, postřehy, hodnocení daného dne.

4.3. Režim dne:

Provoz MŠ začíná v 7 hod. ve třídě v přízemí, provoz začíná učitelka 2.oddělení (veverky).

V 7.30 hod. přichází učitelka prvního oddělení (zajíčci). V cca 7.45 hod. děti-veverky odcházejí se svojí uč. do své třídy v patře.

Organizace tříd je stejná nebo velmi podobná.

Děti si postupně zajišťují všechny činnosti samy (příprava stolování, ustlat postel, uklidit talíř, vzít si příbor, zalít kytky, přidat si jídlo v kuchyni, vylít vodu po malování do umyvadla, vyprat štětce, vytřít podlahu, osprchovat kytky rozstříkovačem, zamést podlahu atd.). Samozřejmě, že se samostatnost postupem času zdokonaluje a je rozdílná u předškoláků a dětí tříletých. Učitelky i provozní zaměstnanci dětem dle potřeby pomáhají.

DOPoledNE

nabídka činností u všech věkových skupin

- **aktivity přirozeného života, výtvarné a pracovní činnosti** na stolech - třídění, navlékání, lepení, vázání, doplňování, přesypávání, kreslení, modelování, malování, stříhání...
- **didaktické pomůcky** – uloženy v policích ve výši očí dětí – puzzle, pexesa...
- **knihy a časopisy, grafomotorické listy a omalovánky** – vše v dosahu dětí
- **kuchyňka, obchod, kočárky, velké stavebnice...**
- **koutky na hraní** (kuchyňky)
- **konstruktivní stavebnice** – k dispozici v herně dle výběru
- **za skříněmi molitanových** lehátek – sportovní náradí a náčiní
- **polytechnická výchova** (malé skupiny dětí se vystřídají v průběhu dopoledne) - každá třída 1x/měsíc (frekvenci lze zvýšit dle toho, jak to organizačně budeme zvládat)

Do 8.40 hod. scházení dětí – individuální práce s dětmi, pozorování spontánní hry a vztahů dětí ve skupině (příp. záznam do třídnice či portfolia dítěte), práce s přírodninami a dalšími materiály, velká a malá molitanová stavebnice, šátky, deky, koleje a mašinky, zvířátka, lego, prohlížení knih (dodržovat pořádek v knihovně), konstruktivní hry, námětové hry (Na školu, Na domácnost, Na obchod Na kuchaře apod.), velké kostky, zelené kostky atd.

Od 8.40 – 9.20 probíhá cvičení, hygiena a příprava svačiny, svačina.

Na zvukový signál (zvoneček) děti ukončí hru (či ji jen přeruší – pokud nepřekáží cvičení), asistenti zkontrolují úklid svým hodnocením, děti si jdou si umýt ruce, odcházejí samostatně či ve skupinách (děvčata/kluci či jinak), v umývárně učitelka/asistentka nebo školnice kontrolují dodržování hygienických návyků. Děti, které se do umývárny nevejdou hrají pod dohledem uč. ve třídě různé hry např. Rybáři, rybičky jedou; Honzo vstávej; Čáp ztratil čepičku; Chodí pešek okolo apod.

Děti si **vybírají jídlo ze stolu**, kde mají připravené talíře, čaj/mléko, pečivo a ovoce/zeleninu. Vybírají očima a vybranou svačinu si dají na talíř samy.

Mají možnost vybrat si pečivo s pomazánkou či nikoliv, rovněž i nápoj. Pro krupicovou kaši si děti chodí k výdejovému okénku. Voda v zásobníku je k dispozici po celý den.

Děti si sedají ke stolům tam, kam si prostřely své barevné prostírání (uloženo v zásuvce ve skříni). U jídla se nemluví nahlas, děti se o přídavky hlásí bez vykřikování. Po skončení svačiny odnesou nejdříve talíř do vozíku, pak hrneček či skleničku. Zasunou židli a jdou se po svačině umýt a usedají na koberec či lavičku dle pokynu uč.

Od 9.20 – 9.45 začíná **skupinová práce v kruhu (okolo koberce) či prostoru herny, třídy** – dle připraveného programu k tématu týdne, který v budově u lesa visí v 1. a 3. pondělí na nástěnce v šatně a ve třídě. Sovičky jej mají vyvěšen každý týden.

Závěr je vždy spojený s hrou dramatickou, pohybovou, hudebně pohybovou. Je dodrženo pravidlo střídání činností tak, aby děti pouze neseseděly v kruhu, ale aby bylo učení globální.

9.45 – 11.45 příprava na vycházku, vycházka

(v letním období odcházejí děti na vycházku dříve, dle počasí).

Děti ve skupinách postupně odcházejí do umývárny a pak do šaten. V šatně si každé dítě sedne na své místo a obléká dle domluveného postupu své svršky: kalhoty, svetr, boty, bunda, čepice, rukavice.

K postupu při oblékání nám pomáhá píseň - KALHOTY, MIKINA, BOTY, BUNDA, TO JE ALE PĚKNÁ BŽUNDA A NAKONEC ČEPICE, TA NÁM SLUŠÍ NEJVÍCE.

Kdo je hotov, jde k učitelce či školnici, aby provedla kontrolu zastrčených triček a tisků do kalhot, zavázaných bot a popř. upravila svršky dětí. Velké děti mohou pomáhat malým dětem. Kdo potřebuje pomoc, požádá učitelku či školnici. Prosíme a děkujeme dospělým i dětem-pomocníkům.

Oblečené a zkontrolované děti posílá učitelka k přední části zahrady, kam je vidět z okna šatny (nízké houpačky), veveříčky čekají u plotu před vchodovými dveřmi, aby se uvnitř šatny nezpotily.

Na vycházku se u branky řadí děti do dvojic, učitelka provede poslední kontrolu oblečení dětí a jejich počtu. Do lesa děti jdou/běží individuálně, ve dvojicích, skupinkách vždy se zastaví na tzv. „čekacím místě“ než dojde učitelka se všemi dětmi. Se svolením učitelky děti směřují k další „čekací stanici“.

Po **návratu z vycházky** si děti sedají na svá místa a postupně se svlékají. Děti nahlásí příp. mokré oblečení, boty, které učitelka dá sušit na topení. Svléčené věci jsou obrácené na líc, složené na poličky či do sáček. Učitelka provede kontrolu odloženého oblečení i toho, co si děti nechaly na sobě (zvl. ponožky, punčocháče), příp. upraví šatnu a vrací zpět nepořádníky. Ve sklepě školky máme skřítku nepořádníka, který si rád vezme děti rozházené věci ☺

OBĚD

zajíčci 11.55 – 12.15

veveřky 12.20 - 12.40

sovičky 12.00- 12.20

Děti postupně odcházejí do umývárny a pak do třídy, kde si sednou ke stolu. Učitelky a školnice provádějí kontrolu oblečení, dodržování hygienických návyků v umýárně a umytých rukou. Děti se před jídlem vysmrkají. Polévku nalévá kuchařka, děti si tichým hlasem žádají o velikost porce.

Talíře děti individuálně ukládají do vozíku. Kontrolu provádí školnice. Pro druhé jídlo si děti chodí k vydávacímu okénku, na velikosti porce se dohodnou s kuchařkou. Děti se nenutí k jídlu, je respektován jejich stravovací režim a návyky. Přejeme si, aby dítě jídlo alespoň ochutnalo.

Po snědení jídla odnese dítě nejdříve talíř s příborem do vozíku, pak skleničku na táč. V případě, že dítě jídlo nesnědlo, odnese zbytky do vozíku - nádoby na zbytky. Samotné či s pomocí školnice/učitelky vysype zbytky do připravené nádoby. Tento akt se děti na začátku školního roku učí denně, aby ho za nějakou dobu zvládly naprosto samy a bez nasypání zbytků mimo nádobu.

Po skončení oběda si děti utírají ústa ubrouskem, který vyhazují do koše a odcházejí se jednotlivě umýt do umývárny, kde si čistí zuby (postup si ukazujeme na zač.sk.roku, je i na obrázku v umýárně) a pak do třídy, kde si vyberou klidnou hru (máme plné břicho).

Poté (po znovu prostření) přicházejí na **oběd** do spodní třídy **veverky** z horního patra, které si ve své třídě po dobu oběda zajíčků hrály klidné hry, opakovaly písně, básně, HPH, hádanky apod.

Po dobu oběda veverek, které přicházejí po úklidu dolní třídy a novém prostření stolů, si zajíčkové po zavření spojovacích dveří hrají klidné hry na koberci (nerušit veverky při jídle). **Veverky si čistí zuby hned po návratu z oběda do své třídy.** Dozor zde zajišťuje jedna z učitelek, druhá pomáhá dětem s přípravou na odpočinek. Děti si samy dávají pastu na kartáček. Při utírání do ručníků sundávají ručník z věšáčku či se utírají tak, aby za ručník netahaly.

12.20 – 12.40 (veverky 11.55 - 12.15, sovičky 12.20-13.00) následují klidové činnosti v herně - na koberci, didaktický materiál, pexeso, knihy, kreslení, stříhání, lepení či grafomotorika...

12.40 – 13.00 úklid her, čištění zubů, příprava na odpočinek (svléknutí a složení oblečení na židličku), oblékání pyžam, výběr plyšáka na odpočinek, pak následuje pohádka nebo četba příběhů na pokračování.

Rovněž je možné zařadit poslech klasické hudby s příběhy např. Klasika před školou či meditační hudbu. Výběr četby, poslechu závisí na tématu týdne.

ODPOLEDNE

13.00 – 14.30 odpočinek (u lesa)

13.00 – 13.30 odpočinek (sovičky)

Čtení pohádky či příběhu na pokračování. Příp. poslech z CD.

Děti, **které neusnou** do 13.45 hod., si mohou prohlížet na lehátku knihy či příp. spíše však výjimečně mohou dříve vstát, obléknout se, složit své pyžamo a ve třídě si hrát klidné hry (potichu, abychom nerušili spinkáčky). V průběhu roku je možné vzít si na lehátko knížku a „číst si“, příp. si 2 děti mohou na jednom lehátku knížku společně prohlížet (špitáme).

13.20 – 14.30 čas po čtení je vyhrazen pro děti, které usnou. Respektuje se délka jejich spánku, vstávají, až se samy probudí u velkých spáčů si pomáháme tichým zvoněním na zvoneček, jemnou hrou na klavír – Hola, hola, svačinka volá. Děti vstávají individuálně, takže odpoledne může učitelka pracovat s malou skupinou či jednotlivci.

14.45-15.00 svačina (u lesa i sovičky)
(viz dopoledne)

15.00 – 17.00 (veverky do 16 hodin ve své třídě) mají děti **volný výběr her** ve třídách, v létě v areálu celé mateřské školy. Rovněž v této době probíhá jóga (od 15 hod. do 15.30 hod). Prostor pro individuální péči učitelky, evaluaci, dokončení prací, prohlížení knih apod.

Děti jsou vedeny k tomu, aby **byly samostatné ve všech prostorách** školy a dodržovaly dohodnutá pravidla. Proto nedochází k zbytečnému řazení, čekání, ale děti všechny činnosti vykonávají individuálně či ve dvojicích-čtveřicích.

5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

RESPEKTOVAT A BÝT RESPEKTOVÁN

Výchovně vzdělávací program je zaměřen na respekt k dětem, který vychází z poznání, že rozdíl mezi dítětem a dospělým je jen ve velikosti těla.

Všechna nadání a schopnosti si dítě s sebou přináší na svět jako dar (bez „zásluh“ rodičů, vychovatelů) a zásadní podmínkou úspěšné výchovy je **vedle lásky i respekt k dětem jako svébytné a svéprávné osobnosti.**

Respektovat děti znamená opustit mocenský, nerovnoprávný a manipulativní přístup ve výchově a vzdělávání, neznamená však, že si děti budou dělat, co chtějí. Jde o to účinnými metodami a způsoby zprostředkovat hranice a pravidla chování tak, aby je dítě přijalo za své a aby zvažovalo své chování, i když nablízku nebude žádná „kontrola“. Děti tento přístup nevede k pouhé poslušnosti a závislosti na autoritě (rodič, učitelka...), ale k vytváření skutečné zodpovědnosti a samostatnosti. Bez jasně vymezených hranic by však dítě ztrácelo pocit bezpečí a jistoty. Tyto hranice vytváříme nikoliv pro děti, ale s dětmi. Teprve tehdy může dojít k jejich přirozenému přijetí.

Snažíme se vztah mezi dětmi a učitelkami, ale i rodiči a pedagogy postavit na bázi **přirozeného partnerství**, bez srovnávání a posuzování. **Partnerský přístup k dětem znamená chovat se k nim jako k dospělým (v malém těle, ale jejich duše je často vyspělejší než duše dospělých), kterých si vážíme a které respektujeme.**

TENTO ŠVP VYCHÁZÍ Z CÍLŮ, VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět), NABÍDKY a OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ DANÝCH RVP PV PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY (úplné znění k 1.1.2018).

RVP PV JE TAKÉ PODKLADEM I PRO PRÁCI S DĚTMI S PŘÍZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI a DĚTMI NADANÝMI. Pro tyto děti vytváří učitelky IVP na základě stanoviska PPP, SPC příp. i na základě hovoru s rodiči. Tyto plány společně v kratších časových úsecích (čtvrtletí) hodnotí a na základě této evaluace pak může dojít (příp. i po konzultaci s psycholožkou z PPP) k jejich úpravě.

Podstatnou složkou při úspěšném naplňování podmínek a cílů vzdělávání těchto dětí je asistentka pg.

Podmínky vzdělávání stanovuje vedle školského zákona i Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Uspořádání témat vychází z **ročních období**, pravidelně se opakujících **svátků** a témat přispívajících k získání potřebných poznatků a vědomostí.

Z důvodu polohy mateřské školy je vzdělávací nabídka hodně **zaměřena - JEN SE, DĚTI, KOUKNĚTE CO JE KRÁSY NA SVĚTĚ! - na přírodu, na její pozorování, zkoumání, objevování a ochranu.** Spolupráce s ekologickými organizacemi je již samozřejmostí.

Program je orientační a je pro pedagogy východiskem pro **tvorbu třídních vzdělávacích programů.** Ty nemusí nutně obsáhnout všechna témata, ale měly by být sladěny tak, aby se před ukončením docházky úroveň dítěte co nejvíce přiblížila požadované úrovni dané RVP PV. Tedy aby bylo dítě co nejlépe připraveno na odchod do soviček, poté na vstup do základní školy. Snažíme se, aby děti byly vybaveny klíčovými kompetencemi, které se od nich na všech věkových úrovních očekávají. Důležitou roli tady sehrává i aktivní spolupráce MŠ s rodinou.

5.1. Hlavní cíle ŠVP

- Rozvíjet děti po stránce fyzické, psychické i sociální – děti na konci předškolního vzdělávání zvládnou klíčové **kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální**
- Přiměřeně vytvářet u dětí základy k učení a poznání – dosažení klíčových **kompetencí k učení**
- Vést děti k osvojení si základních hodnot, na nichž je založena společnost - zvládnou klíčové **kompetence činnostní a občanské**
- Podporovat v dětech růst **osobní samostatnosti** a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

5.2. Vzdělávací metody a formy učení a vzdělávání dětí vychází z individuálních i specifických potřeb a možností jednotlivých dětí. Umožňují aktivní účast dětí na vlastním vzdělávání.

Při výběru metod upřednostňujeme **hru, prožitkové a kooperativní učení**, cíleně zařazujeme činnosti, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí,

zapojují všechny nebo co nejvíce smyslů, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, experimentovat, vzájemně spolu komunikovat, hledat řešení, činnosti, které podněcují radost dětí z učení, vzbuzují zájem poznávat nové věci, získávat zkušenosti a ovládat další pracovní dovednosti.

Uplatňujeme i **situační učení** založené na vytváření a využívání situací, které dětem poskytují srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se při nich učily dovednostem a poznatkům.

Ve vzdělávání dětí využíváme i **spontánních** nápadů dětí, poskytujeme jim dostatek prostoru pro vlastní hry.

Předškolní vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte, rodiny a nejbližšího společenství proto, aby byl pro něj smysluplný, zajímavý a užitečný. Jejich realizace tak dítěti poskytne různost aktivit i prožitků, které jsou nejúčinnějším způsobem učení.

Osvícený a zkušený pedagog děti neúkoluje, ale naslouchá a dívá se. Stejně tak se snaží děti naučit naslouchat a dívat se kolem sebe. Pg. iniciuje vhodné činnosti, připravuje podnětné prostředí a nabízí příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat, rozumět sobě i druhým, přijímat sebe i druhé a vážit si sebe i všeho kolem nás ve stále vyšší míře.

Základní formou vzdělávacích činností jsou především hra, manipulace s předměty, experiment.

POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA

Je již dávno prokázáno, že období do 6ti let je pro vývoj člověka mimořádně důležité. Formuje se jeho charakter dochází k tvorbě intelektuálních schopností. Předškolní věk má zásadní vliv na rozvoj technického a senzomotorického myšlení. Vhodně vedená pracovní výchova může tyto vlastnosti dětí pozitivně formovat, její zakomponování do výchovně vzdělávacího procesu u dětí vytvoří správné pracovní návyky a také povzbudí jejich touhu vytvářet konkrétní hodnoty.

Při pracovní výchově si děti nejenom zvykají na práci, ale zároveň rozvíjí jejich smyslové vnímání, fantazii, senzomotorické dovednosti, nervovou koordinaci, intelekt, myšlení, tvořivost, technickou představivost a také smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc. Ve své podstatě lze hovořit o technickém vzdělávání dětí v MŠ, které mu může zajistit i dobré uplatnění na trhu práce.

Vedle **dobrého materiálního zázemí** (vhodný prostor, dostatek času, různé druhy materiálů, vybavení náradím a nástroji vhodných pro předškolní věk) potřebuje mít učitel **dostatek tvořivého myšlení, zručnosti a trpělivosti**, aby děti přes nejjednodušší úkoly dovedl k samostatnému a cílevědomému překonávání překážek a řešení „problémů (problémové učení).

Pro nás je využití nově zařízené polytechnické pracovny – organizace i obsah vzdělávání – v letošním šk.roce novinkou a pravděpodobně nějaký čas potrvá než velký potenciál, který toto téma nabízí, maximálně využijeme.

Hl. cíle polytechnické výchovy jsou:

- rozvoj myšlenkového potenciálu dětí (myšlenkové aktivity, týmová práce, komunikační dovednosti, formování osobnosti)
- rozvíjení poznatků o technice (seznámení se s náradím, nástroji, pomůckami, bezpečné zacházení s nimi, poznávání různých druhů materiálů)
- rozvíjení dovednosti řešení problémů (rozvíjení tvořivého myšlení, kooperativního učení)

- rozvíjení schopnosti hodnocení a sebehodnocení (kladný vztah k technice, sebedůvěra, odvaha)

Podstatnou se pro nás jeví osoba, která bude dětem pracovní dovednosti předávat. Domníváme se, že by to měl být muž. Pokud se najde ochotný a zručný tatínek – hurá. Případný muž a pg. sbor se zúčastní DVPP k tomuto tématu.

Obsah polytechnického vzdělávání – prozatím využijeme dostupných materiálů z internetu či v knižní podobě. Nejvíce se nám líbí metodika pro pedagogy „**Polytechnické dovednosti v MŠ**“ (zpracované Montessori MŠ), která bude pro nás východiskem pro naši práci.

Věřím, že v průběhu školního roku získáme i vlastní zkušenosti a náměty, o které se rádi/rády podělíme.

Organizační formy učení, které využíváme jsou:

- podle prostředí – výuka v přirozeném prostředí, ve třídě, v koutcích, v polytechnické učebně
- podle uspořádání dětí – upřednostňujeme individuální výuku, v malých skupinách (3-5 dětí), v odůvodněných případech (seznámení s tématem týdne, dne, divadelní představení) využíváme i formu frontální, v komunitním kruhu.

V programu jsou adekvátně rozvíjeny všechny schopnosti dětí a zároveň má každé právo na **odlišnost**.

Respektujeme jeho psychické, tělesné, mentální, sociální i náboženské zvláštnosti a zvyky. V průběhu celého období docházky dětí do mateřské školy dochází k rozvoji všech smyslů, rozšiřování znalostí, dovedností, seznamování se s různými materiály, technikami, pomůckami.

Rozvíjíme **osobnost dětí** všestranně a snažíme se je co nejvíce připravit pro další život.

Podporujeme přiměřené a zdravé sebevědomí, aby každé dítě znalo svou hodnotu a zažívalo pocit úspěchu a radosti.

Nabízíme dětem takové činnosti, ve kterých se může **samostatně rozhodnout**, dáváme jim příležitost zvládnout určitý úkol nebo vyjádřit svůj názor a umět si ho prosadit.

Nabídkou témat, námětů, technik, materiálů podporujeme vlastní **tvorivost dětí**.

V mateřské škole podporujeme **dobré vztahy mezi dětmi**, jako prevenci příp. šikany v projevených i skrytých formách.

Společným pravidlem kamarádského soužití je ABY TO NEBOLELO.

Klademe důraz na činnosti, při kterých spolu děti spolupracují, společně tvoří, prožívají, pomáhají si. Děti si postupně uvědomují, že každý má ve skupině své místo, každý může skupinu vést, každý se musí umět skupině i podřídit. **Důsledným řešením konfliktů** rozvíjíme u dětí schopnost soucítění, tolerance, vzájemné pomoci.

Dospělí jsou dětem **vzorem** zdvořilého a sociálně vstřícného chování. Formou her při každodenním setkávání podporujeme správné jednání s dětmi i dospělými, seznamujeme děti s personálem školy. Učíme děti nebát se vyjádřit jiné osobě svůj vlastní názor. Jsme rádi, že nám děti tykají a oslovují nás křestním jménem.

Pedagog je v řízeném vzdělávacím procesu průvodcem dítěte při jeho vlastním sebepoznávání, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, spolupracuje s dítětem při jeho procesu vzdělání.

Hlavním úkolem každého pedagoga je iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dětem příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem.

Zároveň však pedagog kontroluje svou práci na základě **vlastní autoevaluace viz. Evaluační činnost školy.**

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

PLÁN VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MŠ

Plán výchovně vzdělávací práce vychází z RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (platného 1.1.2018).

Vzdělávací obsah tohoto plánu je rozpracován v integrovaných blocích JARO-LÉTO-PODZIM-ZIMA do 5 základních oblastí, aby mohly být v průběhu školního roku vytvářeny a naplňovány klíčové kompetence/schopnosti/výstupy dosažitelné v předškolním vzdělávání. Podrobně jsou tyto základní oblasti popsány v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (leden 2018), ze kterého náš vzdělávací obsah vychází. RVP PV je zásadním dokumentem a podkladem pro náš ŠVP.

Základní oblasti:

- DÍTĚ A JEHO TĚLO
- DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA
- DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- DÍTĚ A SPOLEČNOST
- DÍTĚ A SVĚT.

Klíčové kompetence:

- KOMPETENCE K UČENÍ
- KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU
- KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KOMPETENCE ČINNOSTÍ A OBČANSKÉ.

Integrovaný blok

JARO

Když jaro zaťuká, příroda se začne probouzet.

Jaro už se probouzí

Loučíme se se zimou a vítáme jaro. Co se děje s přírodou na jaře? Kvetou první kytíčky, rodí se mláďátka, slavíme Velikonoce a Čarodějnice. Připravujeme se na zápis do školy a nesmíme také opomenout bezpečnost v dopravě a knížku, která je naším nejlepším kamarádem.

Očekávané výstupy:

- dítě popíše, co se děje na jaře, typické znaky přicházejícího jara, lidové zvyky a tradice spojené s odcházející zimou a nastupujícím jarem
- připomene zvyky vztahující se k Velikonocům, zdobí kraslice
- těší se do školy, jde k zápisu, zná svoji adresu, jména rodičů, pozná některá písmenka, umí počítat do 10
- řekne, jaká je jeho maminka, kdo patří do rodiny, struktura rodiny, rodinné vazby, rodinná soudržnost, jak se k sobě chovat, pomáhat si
- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle apod.) elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer apod.), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase
- ve známých a opakujiících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru atd.)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu atd.), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Březen
Voláme sluníčko.

Duben
Čarodějko Evelínko, už letíš?

Květen
Maminky mají svátek.

Doporučená podtémata:

**Zimo, zimo, táhni pryč!
Jak se probouzí jaro?
Kdo to tady pípá, mňouká, štěká?
Hody, hody, doprovody.
Už brzy budu prvňáček.
Kdo nás chrání, kdo nám pomáhá?
Čarodějnický slet.
Naše rodina.
Včelky, motýli a jiný hmyz.**

Podtémata jsou pouze doporučená, každá třída s nimi může pracovat dle vlastního třídního programu a zájmu. Výběr témat není časově omezen, nemusí se týkat pouze uvedeného období a pedagog si může vytvořit i podtémata vlastní.

Vzdělávací cíle a záměry:

DT Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.) ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
Uvědomění si vlastního těla

Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Rozvoj a užívání všech smyslů

- DP** *Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu*
Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
Připravit děti na zápis do školy
Rozpoznat tvar (kulatý, hranatý, špičatý), umět pojmenovat kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník
Poznat napsané své jméno, umět ho složit z rozstříhaných písmen, poznat číslovky 1-10
Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
Vytváření základů pro práci s informacemi
Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
Rozpoznat a umět pojmenovat různé hudební nástroje
Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- DD** *Rozvoj kooperativních dovedností*
Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit si hračku, střídat se, pomoc mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

- DSp** *Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat*
Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
Seznámit děti s tradicí a zvyky Velikonoc, naučit je typické říkanky, zdobit kraslice a sít osení
Rozvoj společenského i estetického vkusu

- DS** *Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám*
Tvůrčí schopnosti slovesné, literární, dramatické, hudební, hudebně pohybové apod. Aktivita přibližující dítěti svět kultury a umění (dramatické činnosti, tradice a zvyky apod.)
Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka, činnosti:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika), činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) – sociální a interaktivní hry, hraní rolí, k dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy – přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hra se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- samostatný slovní projev na určité téma

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- tanečky podle hudby z CD na dané téma
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- práce s magic boxem na dané téma

Integrovaný blok

LÉTO

Léto nám nabízí dlouhé dny a těšíme se na prázdniny

Procházka letní přírodou

Co se děje v přírodě v létě? Příroda září barvami kvetoucích kyticí a stromů, vůně růží se mísí s vůní dozrávajících jahůdek a třešní. Zvířátka mají plno práce s výchovou svých mláďátek, včelíčky pilně nosí do úlů pyl z rozkvetlých luk a strání. A děti? Děti se těší na prázdniny, na společně prožitý čas se svými sourozenci a rodiči na chalupách, v lese, či u moře.

Pojďme se, tedy, společně se sluníčkem, podívat na ten veselý radující se svět.

Očekávané výstupy :

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem)
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Naučit se z paměti krátké texty, respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, správně zformulovat otázku)

- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- Vnímat umělecké a kulturní podněty
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc...)
- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě o ostatní v jeho okolí chová, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí
- Osvojit se elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné
- Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Červen

Shrnutí celoročního tématu Loučení s předškoláky

Červenec

Prázdniny jsou tady ☺

Doporučená podtémata:

Mezinárodní svátek dětí

Kamarádka včelka

Shrnutí celoročního tématu

Zahradní slavnost a rozloučení s předškoláky

Škola v přírodě

Letní počasí : déšť, blesk, bouřka, stín

Letní hry a činnosti : otužování vzduchem, sluncem, vodou

Podtémata jsou pouze doporučená, průběžně propojují etapu plánování, navzájem se prolínají s opakováním již známého a zařazováním nového, nebo mohou být zvolena jen v jednotlivých částech dle projeveného přání dětí. Výběr témat není omezen, pedagog si může vytvořit i podtéma vlastní.

Vzdělávací cíle a záměry :

DT Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem)

Ovládání pohybového aparátu (grafomotorika)

Správně držet tužku a používat přiměřený tlak na psací náčiní

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti (škola v přírodě)

*Osvojení se věku přiměřených praktických dovedností
Zvládnout základní pohybové dovednosti
Uvědomění si vlastního těla
Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě*

DP *Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
Rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
Rozvoj kooperativních dovedností
Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)*

DD *Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
Hry a činnosti, které vedou ke spolupráci mezi dětmi i dospělými, k ohleduplnosti mezi sebou i ochotou rozdělit se nebo půjčit
Rozvíjení schopnosti kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozené sociokulturního prostředí, seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
Chápání hodnoty člověka a přirozenost některých odlišností jedince od ostatních (jinak vypadá, něco jiného umí)
Uvědomování si činností, pro které máme talent a které nás baví
Vztah ke všemu živému s poznáváním různých podmínek pro život některých zvířátek*

DSp *Vytváření pozitivního vztahu i intelektuálními činnostmi a k učení
Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
Rozvoj a prohlubování pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
Rozvoj fantazie, schopnost vyjádření citů výtvarným či pohybovým ztvárněním
Pozorné vyslechnutí a sledování se zájmem literárního díla
Rozvíjení tvořivosti, představivosti, schopnosti dramatického vyjádření
Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
Radostné očekávání vstupu do základní školy, samostatné plnění úkolů stanovených učitelkou*

DS *Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám*

Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Rozvoj schopností rozpoznat nebezpečné situace a ochránit se před nimi

Multikulturní rozvíjení vztahů k dětem i dospělým lidem celého světa

Poznávání světa, života kolem nás i z jiných kontinentů, povědomí o planetě Zemi a vesmíru

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou

Získávání představy o životním prostředí a úloze člověka v něm

Rozvoj uvědomování si barevnosti světa kolem sebe a jeho vlivu na člověka

Rozvoj základních uživatelských dovedností potřebných při používání různých elektronických zařízení

Vytváření elementárních základů práce s počítačem a s digitálním edukačním programem (předškolní děti)

Vzdělávací nabídka a činnosti :

- *Svátek dětí a soutěživé hry, bojové hry, pohybové činnosti*
- *Rozhovor: svátek všech dětí, černých i bílých, nemocných i zdravých*
- *Plavecký výcvik (předplavecký výcvik bazén Tuchlovice)*
- *Dodržování pravidel v bazénu*
- *Škola v přírodě (turisticko-poznávací, cyklistická)*
- *Prohlížení mapy, seznámení se značkami v mapě*
- *Tvořivé činnosti s využitím přírodnin*
- *Poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)*
- *Činnosti přispívající k péči o životní prostředí*
- *Kooperativní činnosti ve dvojici i ve skupinách*
- *Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant*
- *Poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové)*
- *Přímé pozorování přírodních, kulturních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování*
- *Školní výlet na památné místo (hrad, zámek...)*
- *Zahradní slavnost – společně prožitá radost a veselí, společné činnosti s rodiči a prarodiči*
- *Přímé pozorování života včel (návštěva včelaře, výlet do Libčice – Včelařský ústav)*
- *Pozorování hmyzu, seznámení se s jeho významem a částmi jeho těla*
- *Kreativní výtvarné činnosti na základě pozorování*
- *Reakce na běžné problémy a její zdůvodnění*
- *Činnosti zaměřené na rozvoj pozitivního vztahu ke zdravému životnímu stylu*
- *Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí*
- *Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti, základní hygienické návyky*
- *Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků*
- *Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem*

- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- Tvůrčí činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Poslech literárního textu s porozuměním
- Smysluplné vyprávění toho, co dítě slyšelo
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Osvojení si z paměti krátkých literárních útvarů, přednes, recitace
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky,
- Prohlížení a „čtení“ knížek
- Dramatizace, hraní rolí
- Poslech a nácvik říkadel, písní a slovních hříček
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- Běžné, každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce, kamarádství apod.) a mravní hodnoty v jednání lidí (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost, osobní odvaha)
- práce s magic boxem na dané téma

Integrovaný blok

PODZIM

**Podzim vchází do dveří, žlutne listí, den se krátí.
Nikdo ani nevěří, že už krásné léto končí.**

Malíř podzim

Podzimu se říká, že je malíř a umí čarovat. Proč je tomu tak?

Pojďme společně poznávat barvy, vůně a chutě podzimu.

Budeme pozorovat změny v přírodě, uvědomovat si její zákonitosti. Učíme se chápat, že jsme její součástí, žijeme v ní a učíme se jí chránit. Naše smysly nám pomohou vnímat vše kolem nás.

Zrakem pozorujeme barvy podzimu. Sluchem poznáváme zpěv ptáků, hlas větru ve stromech. Hmatem poznáváme listy, kůru stromů. Čich nám prozradí, jestli jsme v lese, na louce. Chuť nám napoví o druhu ovoce, zeleniny.

Poznáváme podzimní přírodu. Seznámíme se s tím, jak se postupně připravují všichni (ptáci, zvířata) na zimu.

Očekávané výstupy :

- dítě si všímá souvislostí, rozvíjí pocit sounáležitosti s přírodou
- chápe, že příroda se postupně vyvíjí a proměňuje
- rozeznává všemi smysly podzimní plody
- rozlišuje ptáky, kteří odlétají do teplých krajín a ví proč
- poznává a experimentuje s barvami
- zvládat základní pohybové dovednosti, prostorově se orientovat
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony, postarat se o hračky, udržovat pořádek, uklidit po sobě
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku, zacházet s předměty denní potřeby, výtvarným materiálem
- vyjadřovat smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena, číslice
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí
- chápat prostorové pojmy (vlevo, vpravo, nahoře, dole)
- chápat elementární časové pojmy (dnes, zítra, jaro, léto, podzim, zima)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby i těla)
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pestrý a různorodý

ZÁŘÍ

Hurá, už jsem ve školce!

ŘÍJEN

Malíř podzim má barevný plášť.

LISTOPAD

Lísteček mi na dlaň spad'.

Doporučená podtémata:

Já a moji kamarádi ve školce.
Koulelo se, koulelo, červené jablíčko.
Malíř podzim barví listí dočervena, dozlata.
Plody podzimu.
Vlaštovičko, leť!
Proč létají draci?
Obloha je šedivá, jak kožíšek myšky.
Naše země slaví svátek.
Padá listí zlaté, rudé.
Na svatého Martina krajina už usíná.
Zvířátka se připravují na zimu.

Podtémata jsou doporučená, každá třída s nimi může pracovat dle vlastního třídního programu.

Vzdělávací cíle a záměry :

- DT** Uvědomění si vlastního těla
 Osvojení si věku praktických dovedností
 Rozvoj a užívání všech smyslů
 Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládáním pohybového aparátu a tělesných funkcí
 Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
 Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech
- DP** Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti, fantazie poznávání sebe sama, nových pozitivních citů ve vztahu k sobě, rozvoj schopnosti sebeovládání
 Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
 Vytváření základů pro práci s informacemi
 Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
 Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
 Rozvoj tvořivosti - tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření
 Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování apod.)
 Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcí (poznat některá písmena, číslice, svoje jméno)
- DSp** Poznávání pravidel společenského soužití a jejich vytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
 Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Rozvoj společenského i estetického vkusu

Vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

DD *Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních*

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým

Rozvoj kooperativních dovedností

DS *Rozvoj úcty k životu ve všech formách*

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s naší planetou Zemí

Rozvoj uvědomování si barevnosti světa kolem sebe a jeho vlivu na člověka

Vzdělávací nabídka, činnosti :

- *manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, nástroji, různým materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním*
- *lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky) nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, pohybů těla na místě a jiné činnosti)*
- *smyslové a psychomotorické hry*
- *hudební a hudebně pohybové hry a činnosti*
- *poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů*
- *společné rozhovory, individuální a skupinová konverzace*
- *grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen*
- *přímé pozorování přírodních jevů kolem nás*
- *záměrné pozorování běžných předmětů a určování jejich vlastností (velikost, tvar, chuť, vůně, zvuky) a hry různého zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (hry s podzimními plody)*
- *výlety do okolí (podzimní příroda, návštěva divadel apod.)*
- *kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách*
- *činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití, chování, spolupodílení na jejich tvorbě*
- *příprava společných oslav (sv. Martin přijede na bílém koni)*
- *různorodé společné hry a skupinové aktivity*
- *pozorování blízkého okolí a života v něm, okolní přírody*
- *aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v našem městě (komentované procházky Prahou)*
- *práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií*

- práce s magic boxem na dané téma

Integrovaný blok

ZIMA

„Příroda se ukládá k zimnímu spánku“

Procházka zimní přírodou

Co se děje v přírodě v zimě? Příroda se ukládá k zimnímu spánku. Jak to poznáme? Kam se schovala zvířátka? Děti se těší na zimní radovánky. Společně se podíváme, jak vládne paní Zima a vydáme se po stopách zvířátek.

Očekávané výstupy:

- Umět se těšit z krás kolem sebe, z příjemných zážitků i z umění, z krásy přírody
- Pomáhat pečovat o okolní prostředí
- Chápat prostorové a časové pojmy, orientovat se v čase
- Vědomě využívat všechny své smysly
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se ve svém okolí může setkat
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Naučit se z paměti krátké texty (vánoční besídka)
- Dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití doma i MŠ
- Vnímání obsahu českých lidových koled
- Poznávání českých vánočních zvyků a tradic
- Poznávání důležitých lidských hodnotách
- Dítě si všímá souvislostí, rozvíjí pocit sounáležitosti s přírodou
- Poznává a experimentuje s barvami
- Vyjadřovat se pomocí hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti.
- Zachycovat skutečnosti se svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých dovedností.

Prosinec

Těšíme se na vánoce

Leden
Zimní radovánky

Únor
Masopust držíme

Doporučená podtémata:

Advent přichází
Svatý Mikuláš je za dveřmi
Půjdeme spolu do Betléma
My tři králové jdeme k vám
Ptáčky v zimě
Bacili se nebojíme
Masopust držíme
Mráz maluje na okna
Zimní sporty
Naše tělo
Loučení se zimou

Podtémata jsou pouze doporučená, průběžně propojují etapu plánování, navzájem se prolínají s opakováním již známého a zařazováním nového, nebo mohou být zvolena v jednotlivých částech dle projeveného přání dítěte. Výběr témat není omezen, pedagog si může vytvořit i téma vlastní.

Vzdělávací cíle a záměry:

- DT** Rozvíjet pohybové schopnosti v oblasti hrubé motoriky
Zvládat základní pohybové dovednosti na sněhu
Uvědomění si vlastního těla
Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
Osvojovat si návyky k podpoře osobní pohody a vytvářet zdravé životní návyky a postoje
Správný úchop pracovního náčiní (tužka, pastelka, štětec, nůžky)
- DP** Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, radost, zájem...)
Rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
Rozvíjet komunikační schopnosti verbální i neverbální a kultivovaný projev
Vést děti k orientaci v prostoru i v rovině. Popsat co vidíš vpravo, vlevo
působit na rozvoj volního úsilí, soustředění, učit se dokončit započatou činnost
Seznamovat se s vlastnostmi sněhu a ledu
Procvičovat obratnost jazyka, rozvíjet správnou výslovnost
Seznamovat děti s lidovými pranostikami, říkadly, hádankami
- DD** Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
Rozvoj interaktivních a komunikačních dovedností verbálních i neverbálních
Uvědomování si činností, pro které máme talent a které nás baví

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí

- DSp** *Rozvíjení tvořivosti, představivosti, schopnosti dramatického vyjádření
Seznámit děti s tradicí a zvyky masopustu, naučit se typické říkanky, vyrobit si masky a připravit se na průvod obcí
Vyjádřit vlastní dojmy a zážitky
Seznamovat děti s hudebními nástroji*
- DS** *Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění
probouzet zájem o lidové tradice a zvyky
Všímat si moudrosti v lidových zvycích, pořekadlech a pranostikách
Zajímat se s dětmi o knihy s obrazovým materiálem, objevovat poučení v knihách, všímat si krásy literatury pro děti
rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám*

Vzdělávací nabídka, činnosti:

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělí, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla
- kreativní výtvarné činnosti (výroba vánočních dekorací pro ozdobu MŠ)
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- péče o zvířátka v zimě (ozdobit stroměček pro zvířátka ovocem a zeleninou)
- seznamování se životem ptáků v zimě
- reagovat na změnu tempa, dynamiky melodií, tempo a dynamiku
- poslech a nácvik říkadel, písní (vánoční besídka, masopust)
- práce s magic boxem na dané téma
- výroba masek na průvod na téma masopust
- sledování příběhů a pohádek s vánoční tematikou
- sebeobslužné činnosti, základní hygienické návyky
- smyslové a psychomotorické hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, materiálem.
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zimní hry, bobování, stavění sněhuláka
- dramatizace příběhu o třech kráľích
- poznávání zdravého zdravotního stylu
- pohybové a rozumové hry

6.1.VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Člení se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě **plánu pedagogické podpory** (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

A) Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Jsou přizpůsobovány tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP (individuálních vzdělávacích plánů)**.

PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení (ŠPZ).

B) Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

C) Vzdělávání dětí nadaných

Chování dítěte nám naznačuje, že **je nadané, když:**

- má široký slovník, vyjadřuje se jasně a plynule
- chce znát, jak věci fungují

- snadno se začne nudit
- je velice zvědavé
- když dostane příležitost, má sklony k ovládnutí druhých
- má smysl pro humor
- má dobrou fyzickou koordinaci těla
- je impulzivní – dříve jedná, než myslí
- má rádo věci pro dospělé a chce být se staršími lidmi.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.).

6.2. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

V současných personálních a hygienických podmínkách a počtu dětí starších 3 let, které přicházejí k zápisu, se vzdělávání dětí 2-3letých neuskutečňuje.

V blízkosti naší MŠ je soukromé zařízení Mládátka, které poptávku rodičů dětí mladších 3 let, může uspokojit. V lese se s „mládátky“ často setkáváme ☺.

7.EVALUAČNÍ SYSTÉM

Na evaluační činnosti mateřské školy se podílejí všichni pedagogové i ostatní provozní zaměstnanci školy, děti i rodiče. Jejím hlavním cílem je získat smysluplnou **zpětnou vazbu** o kvalitě fungování školy jako vzdělávací instituce a kvalitě jejího vzdělávacího programu. Mít stálé a přesné informace o kvalitě výsledků vzdělávání, o kvalitě probíhajícího pedagogického procesu a kvalitě všech podmínek pro vzdělávání.

OBECNÁ STRUKTURA EVALUACE ŠKOLY

7.1. Předmět, cíl vlastní evaluace školy (co sledujeme):

- provázanost a naplňování cílů z RVP PV → ŠVP → TVP → 14denních/týdenních plánů
- podmínky vzdělávání - získat smysluplnou zpětnou vazbu o fungování školy jako vzdělávací instituce (oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit), zmapování celkového klimatu školy
- kvalitu vzdělávání dětí, naplňování jednotlivých vzdělávacích kompetencí – práce pedagogů, pedagogické metody a styly vedení dětí, vzdělávací nabídky, vzdělávací přínos dětem – pokroky dětí

7.2. Podklady, prostředky, které používáme pro vlastní evaluaci:

- ŠVP, TVP, 14/týdenní plány učitelek, třídní knihy, diagnostické záznamy o dětech
- pololetní a roční evaluace tříd
- hospitační záznamy
- školní řád
- záznamy z pedagogických a provozních porad, záznamy o provedených kontrolách
- závěrečné hodnocení zprávy školy, příp. inspekční zpráva
- personální a mzdová dokumentace
- ankety, vlastní dotazníky nebo dotazníky firem zabývajících se evaluací škol

7.3. Metody vlastní evaluace školy:

Na úrovni školy:

- hospitace, neformální návštěvy ve třídách
- záznamy z provozních a pedagogických porad, výroční zprávy a kontroly ČŠI
- brainstorming - při pedagogické poradě
- pozorování, rozhovory, společné diskuse
- kontroly různého charakteru (náplní práce, čistoty, dodržování předpisů, kontrola prostor školy.....)
- dotazníky

Na úrovni tříd:

- analýza dokumentů - poznámky v třídních knihách,

autoevaluace 14/týdenních programů pedagogů viz. níže

- sebehodnocení pedagogů (autoevaluační dotazníky 1x/rok)
- analýza portfolia dítěte – diagnostické dotazníky, didaktické a grafomotorické listy, výkresy, výrobky dítěte
- pololetní hodnocení tříd podle předem dané závazné osnovy pro evaluaci třídy.

OSNOVA AUTOEVALUACE 14/TÝDENNÍCH PROGRAMŮ:

Pedagogové mohou hodnotit dle této osnovy své pedagogické plánování a působení na konci každého týdne, respektive po ukončení daného tématu. Pg. zaznamená do tabulky i znaky prožitkového učení k danému tématu.

a) Plánování tématu

děti:

- podílely se na výběru tématu a ovlivnily výběr činností
- ovlivnily svým nápadem průběh některé z činností
- neměly k tématu žádné návrhy

pedagog při volbě tématu vycházel:

- ze ŠVP
- aktuálně podle momentální situace a zájmu dětí

b) Průběh učení

děti:

- byly (tvořivé) nápadité při provádění nabídnutých činností
- ve spontánní hře zpracovávaly právě probírané téma (samy od sebe opakovaly činnost, hrály si na to, povídaly si o tématu)
- v souvislosti s tématem realizovaly a dokončovaly vlastní záměry
- zvládly (nabízenou činnost) bez obtíží, samostatně

pedagog:

- nabídla jsem dětem činnosti, které umožnily zapojení všech smyslů,
- poskytla jsem dětem věcnou zpětnou vazbu (popisem činností či výtvorů)
- musela jsem více dětem pomáhat při ...(provádění nabízených činností)

OSNOVA AUTOEVALUACE TŘÍD (pololetní, roční):

- vyhodnocení podmínek vzdělávání podle ŠVP – kap. 3 ŠVP (Podmínky vzdělávání)
- míra naplnění integrovaných okruhů ze ŠVP
- kvalita plánování cílů a dílčích témat (jak se podařilo naplnit očekávané výstupy plánovaných cílů, do jaké míry jsou zvládnuty jednotlivé kompetence dětí)
- závěry autoevaluace 14týdenních programů
- závěry z pedagogické diagnostiky a práce s dětmi s odkladem školní docházky
- spolupráce s rodiči na úrovni třídy (konzultace, informace o dětech, aktivity rodičů)
- sebehodnocení učitelky dle dotazníku – 1x ročně

7.4. Termíny evaluace (časový plán), odpovědné osoby:

- **14/týdenně autoevaluace 14/týdenních programů - pedagogové** dle osnovy, stručně zapisují (a také spolu diskutují) formou sebereflexe (a rozhovoru) přímo do 14/týdenních plánů na základě průběhu a výsledků práce s dětmi. Vyhodnocují své záznamy z třídních knih uvedené v poznámkách. Tato sebereflexe se týká vztahů – pedagog sám k sobě, ke kvalitě plánování a vzdělávacího procesu, pedagog ve vztahu k dětem, pedagog ve vztahu k ŠVP a TVP
- **2 x ročně pololetní hodnocení třídy – pedagogové**, vždy na konci pololetí školního roku písemně vypracují dle osnovy – autoevaluace tříd, třídního programu, projednají na ped. radě, předají ředitelce
- **3x ročně** (listopad, únor, červen) **diagnostické záznamy o dětech – pedagogové** ve svých třídách
- **1x ročně** (červen-srpen) **osobní autoevaluační dotazník – pedagogové, ředitelka**
- **cca 2x ročně hospitace** u nových začínajících pedagogů – **ředitelka** dle plánu hospitací, průběžné hospitace a kontroly u všech pg.
- **1x ročně závěrečné hodnocení školního vzdělávacího programu – ředitelka**

Pedagogové (zejména začínající a méně zkušení) absolvují **náslech** u některých zkušenějších kolegů.

Neformální návštěvy ve třídách provádí ředitelka či zástupkyně, probíhají průběžně celý školní rok u všech pg.

Jsou zaměřeny na zachycení okamžité atmosféry ve třídě, dokumentaci, pořádek, dodržování pracovní doby a pracovní náplně, přípravu pedagoga na práci, volbu a využití pomůcek. Záznam je prováděn jen v případě zjištěných nedostatků. Kladné postřehy či nějaká doporučení, které nejsou výtkou, ředitelka sdělí na místě ústně.

Hospitace u nových, nekvalifikovaných pedagogů provádí ředitelka, příp. zástupkyně. Noví a nekvalifikovaní pedagogové znají plán i cíle hospitací, jsou seznámeni s kritérii hodnocení. Sleduje se celkový projev pedagoga, využívání vhodných metod a forem vzdělávání, připravenost a volba pomůcek, dodržování závazných oblastí ŠVP, TVP. Vždy je zpracován zápis a proveden pohospitační rozhovor.

Další – následná hospitace je zaměřená na odstranění příp. zjištěných nedostatků, je z ní proveden zápis a pohospitační rozhovor.

V budově u lesa je hospitace prováděna hlavně formou zápisu do třídní knihy (de facto se jedná o průběžnou hospitační činnost ředitelky) vyjma hospitací u nových nekvalifikovaných pg.

Kontroly ostatních zaměstnanců školy provádí průběžně ředitelka a zástupkyně, případné nedostatky jsou řešeny ihned. Je zaveden sešit oprav, za který zodpovídá školnice.

Autoevaluace školy (závěrečné hodnocení školního roku)

Hodnotí se zejména kvalita podmínek vzdělávání školy, kvalita výchovně vzdělávacího procesu, naplňování cílů a záměrů školního vzdělávacího programu a RVP PV, práce pedagogického sboru. Jedním z podkladů jsou i výsledky vlastního hodnocení jednotlivých tříd.

Oblasti autoevaluace mateřské školy:

- **ŠVP** – hodnotíme jeho soulad s RVP PV – koncepční záměr-vlastní myšlenka, cíle, jeho vhodnost vzhledem k podmínkám školy, obsahovou část
- **Podmínky ke vzdělávání** – věcné, životospráva, psychosociální podmínky, organizační, řízení, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů
- **Průběh vzdělávání** – pedagogický styl - metody a formy pedagogické práce, vzdělávací nabídka – TVP a jejich naplňování, plnění integrovaných bloků, nabídku činností, plnění cílů
- **Výsledky vzdělávání** – vzdělávací pokroky dětí, rozvoj učení a vzdělávání

Termíny autoevaluace školy:

- **listopad/ květen** – Diagnostické dotazníky o dětech (2x/školní rok)
- **říjen – červen** – hospitace (2x za školní rok/začínající pedagog) a průběžné kontroly a hospitace u lesa i u soviček u všech pg.
- **leden/únor** – pololetní hodnocení tříd, pololetní závěry z hospitací
- **květen/červen** – sběr a zpracování dalších materiálů k autoevaluaci – dotazníky pro rodiče, vyhodnocení diagnostiky dětí, závěry z celkového hodnocení tříd, sebehodnocení pedagogů (až do srpna), hodnocení ročního plánu školy
- **červen – září** – závěrečné hodnocení školy
- **září/říjen** – projednání výsledků vlastní autoevaluace školy na pedagogické radě, přijetí opatření
- **září/říjen** – využití auto/evaluační zprávy školy – vyhodnocení, příp. publikování ve Zpravodaji, příp. projednání se zřizovatelem, rodiči
- **říjen** – zpětná vazba – příp. úprava koncepce následujícího roku, organizace školy a rozpočtu.

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ JE PRVOPOČÁTKEM CELOŽIVOTNÍHO PROCESU INTERAKCE JEDINCE SE SEBOU SAMÝM A S OKOLNÍM SVĚTEM.

PEDAGOG JE DÍTĚTI, SPOLU S RODIČI, NA JEHO CESTĚ POZNÁVÁNÍ DŮLEŽITÝM PRŮVODCEM.

PROTO MÁ S CITEM A ROZVAHOU, ALE I S NADŠENÍM A POTĚŠENÍM POSKYTOVAT DÍTĚTI NEJEN OPORU, ALE I DOSTATEK PODNĚTŮ PRO JEHO VŠESTRANNÝ ROZVOJ.

**TENTO MATERIÁL MÁ BÝT PODPŮRNÝM TEXTEM
PRO RADOSTNOU REALIZACI VÝŠE ZMÍNĚNÉHO ZÁMĚRU.**

Mgr. Jaroslava Barková Hešíková a
kolektiv MŠ 😊

